

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

DİJİTAL ÖYKÜ KULLANIMININ SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARI VE TUTUMLARINA
ETKİSİ

BÜŞRA KARATAŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NİSAN, 2019

MUĞLA

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

DİJİTAL ÖYKÜ KULLANIMININ SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARI VE TUTUMLARINA ETKİSİ

BÜŞRA KARATAŞ

Eğitim Bilimleri Enstitüsünce

“Yüksek Lisans”

Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Sözlü Savunma Tarihi: 05.04.2019

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ

Jüri Üyesi: Dr. Öğretim Üyesi Yavuz TOPKAYA

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Özgür YILDIZ

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ayşe Rezan ÇEÇEN EROĞUL

NİSAN, 2019

TUTANAK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün 08/03/2019 tarih ve 280/3 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin (24/7) maddesine göre, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra Karataş'ın "Dijital Öykü Kullanımının Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarı Ve Tutumlarına Etkisi" başlıklı tezini incelemiş ve aday 05/04/2019 tarihinde saat 10:30' da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 60... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul edildiğine .ay birliği ile karar verilmiştir.

Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ
Tez Danışmanı

Dr. Öğretim Üyesi Yavuz TOPKAYA
Üye

Doç. Dr. Özgür YILDIZ
Üye

ETİK BEYANI

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanan “Dijital Öykü Kullanımının Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarı Ve Tutumlarına Etkisi” Yüksek Lisans çalışmasında;

- Tez içinde sunulan veriler, bilgiler ve dokümanların akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde edildiğini,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçların bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunulduğunu,
- Tez çalışmasında yararlanılan eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterildiğini,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapılmadığını,
- Bu tezde sunulan çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 05 /04 / 2019

BÜŞRA KARATAŞ

Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ÖZET

DİJİTAL ÖYKÜ KULLANIMININ SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARI VE TUTUMLARINA ETKİSİ

BÜŞRA KARATAŞ

Yüksek Lisans Tezi, İlköğretim Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Zafer Tangülü

Nisan 2019, 76 sayfa

Dijital öykülemenin, öğrencilerin akademik başarısına ve derse olan tutumuna etkisinin incelendiği araştırmada, sosyal bilgiler dersi, 7. sınıf programından Üretim, Dağıtım ve Tüketim öğrenme alanındaki Ekonomi ve Sosyal Hayat ünitesinden, “Toprağın Gücü”, “Devletler Gelişiyor” ve “İnsan Gücünden Makineye” isimli konularına yönelik dijital öyküler oluşturulmuştur. 2017/2018 eğitim-öğretim yılında, Akdeniz Bölgesi’nde bulunan bir ilçede yer alan, rastgele seçilen bir ortaokulun 7. sınıf öğrencilerinin yer aldığı iki farklı şubede toplam dört hafta uygulama yapılmıştır. Araştırmada gerçek deneysel desenlerden, öntest-sontest kontrol gruplu seçkisiz desen kullanılmıştır. Deney grubunu 31 öğrenci oluştururken, kontrol grubunu 30 kişi oluşturmuştur. Deney grubunda, araştırmacı tarafından oluşturulan dijital öykülerle ders işlenmiştir. Kontrol grubunda ise geleneksel yöntemlerle ders işlenmiştir.

Araştırmanın veri toplama araçlarını akademik başarı testi ve sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği oluşturmuştur. Sosyal bilgiler dersi akademik başarı testi, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Tutum ölçeği olarak Gömleksiz ve Kan (2013) tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi ise SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır. Veri dağılımlarının normalliği için Kolmogorov-Smirnov testi, verilerin homojenliği için Levene testi ve anlamlı farklılık olup olmadığına bakmak için ise Bağımlı Örneklem t-testi ve İlişkili Örneklem t-testi kullanılmıştır. Testler sonucunda elde edilen verilere göre bulgular yorumlanmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre, deney grubunun akademik başarısının, kontrol grubunun akademik başarısına oranla daha fazla arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Uygulanan tutum testi sonucuna göre, deney grubunun, tutum ölçeğinden aldığı puan olumlu yönde değişirken, kontrol grubunun tutum ölçeğinden aldığı puanda anlamlı değişiklik oluşmamıştır. Sonuç olarak, dijital öyküleme yönteminin sosyal bilgiler dersinde kullanılmasının, öğrencilerin akademik başarılarını ve tutumlarını artırdığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Dijital öyküleme yöntemi, öyküleme yöntemi, sosyal bilgiler, tutum

ABSTRACT

THE EFFECT OF THE USE OF DIGITAL STORY ON THE ACADEMIC SUCCESS AND ATTITUDES OF STUDENTS IN SOCIAL STUDIES

BÜŞRA KARATAŞ

Master Thesis, Department of Elementary Education

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Zafer Tangülü

April 2019, 76 Pages

In the study which examines the effect of digital storytelling on students' academic achievements and attitudes towards the course, digital stories about the subjects called in the field of social studies, Land Power, Developing States and Labor and Machine Life, and in the field of program, production, distribution and consumption in 7th grade were formed. In the 2017/2018 academic year, a total of four weeks were conducted in two different branches of 7th grade students in a randomly selected secondary school in The Mediterranean Region. In the research, randomized design with pretest-posttest control group was used. The study group consisted of 31 students, while the control group consisted of 30 student. In the experimental group, the lesson was studied with digital stories created by the researcher. In the control group, traditional methods were taught.

The data collection tools of the study were composed of the academic achievement test and social studies course attitude scale. The academic achievement test was developed by the researcher. The Attitude Scale of Social Studies Course developed by Gömleksiz ve Kan (2013) was used. The data were analyzed by SPSS 20 package program. Kolmogorov-Smirnov test for the normality of data distribution, Levene test for homogeneity of the data and Dependent Samples t-test and Related Samples t-test were used to determine whether there is a significant difference. According to the results of the tests, the findings were interpreted.

According to the findings of the study, it was concluded that the academic success of the experimental group increased more than the academic achievement of the control group. According to the results of the attitude test, the attitudes of the experimental group to the social studies course varied positively, while there was no significant change in the attitudes of the control group to the social studies course. As a result, it has been determined that the use of digital storytelling method in social studies course increases students' academic achievement and attitudes.

Key words: Digital storytelling, storytelling, social studies, attitude

ÖNSÖZ

Araştırmamın her aşamasında bana akademik bilgisiyle ışık tutan ve manevi desteğiyle her zaman beni yüreklendirip, her konuda yardım eden çok değerli hocam, tez danışmanım Doç. Dr. Zafer Tangülü' ne, tez konumu seçmemde yardımcı olan çok değerli hocam Doç. Dr. Ayten Kiriş Avaroğulları' na, akademik başarı testini geliştirmemde bana katkı sağlayan çok değerli meslektaş hocam Metin Özdamarlar'a, uygulama sürecimde bana yardımcı olan çok değerli meslektaşlarıma, tez yazım sürecinde her zaman beni yüreklendiren ve manevi destek olan arkadaşım Yasin Gümbür'e, hayatım boyunca beni hep destekleyen çok sevgili ailem annem Nilüfer Akgünlü' ye, babam İbrahim Akgünlü' ye ve kardeşim Burak Can Akgünlü' ye, son olarak bütün lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca bana maddi ve manevi desteğini hiç esirgemeyen, eğitimime devam edebilmem için kendi hayatından hep ödün veren sevgili eşim Oğuz Karataş'a sonsuz teşekkür ve minnetlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
ÖNSÖZ.....	ix
TABLOLAR DİZİNİ.....	xiii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xv
RESİMLER DİZİNİ.....	xvi
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvii
EKLER DİZİNİ.....	xviii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Genel Amaç ve Alt Amaçlar	2
1.2. Araştırmanın Önemi	3
1.3. Araştırmanın Hipotezleri.....	4
1.4. Araştırmanın Sayıltıları.....	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
1.6. Tanımlar.....	5
1.7. Kısaltmalar.....	6

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Öykü.....	7
2.1.1. Eğitimde Öyküleme Yöntemi.....	7

2.1.2. Sosyal Bilgiler Dersinde Öyküleme Yöntemi.....	9
2.2. Dijital Öyküleme.....	10
2.2.1. Dijital Öykülemenin Tarihçesi.....	11
2.2.2. Eğitimde Dijital Öyküleme.....	11
2.2.3. Dijital Öykü Türleri.....	14
2.2.4. Dijital Öykünün Öğeleri.....	14
2.2.5. Dijital Öykünün Oluşturulma Süreci.....	16
2.2.6. Windows Movie Maker İle Dijital Öykü Oluşturma Basamakları.....	19
2.3. İlgili Yurtdışı Araştırmalar.....	23
2.4. İlgili Yurtiçi Araştırmalar.....	25

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli (Deseni)	28
3.2. Evren ve Örneklem.....	29
3.3. Veri Toplama Araçları	30
3.3.1. Akademik Başarı Testi.....	30
3.3.2. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği.....	35
3.4. Deney ve Kontrol Gruplarının Oluşturulması.....	35
3.5. Veri Toplama Süreci.....	36
3.6. Verilerin Analizi.....	37

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Akademik Başarı Testi İle İlgili Bulgular.....	39
4.2. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği İle İlgili Bulgular.....	42

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma.....	46
5.2. Sonuç.....	50
5.3 Öneriler.....	50
KAYNAKÇA.....	52
EKLER.....	62
ÖZ GEÇMİŞ.....	76

TABLolar DİZİNİ

Tablo 3.1. Deney ve Kontrol Gruplarının Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarı Puan Ortalamaları.....	29
Tablo 3.2. Deney ve Kontrol Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımları.....	29
Tablo 3.3. Oluşturulan 35 Soruluk Akademik Başarı Testinin Madde Analiz Sonuçları.....	31
Tablo 3.4. Oluşturulan 20 Soruluk Akademik Başarı Testinin Madde Analiz Sonuçları.....	33
Tablo 3.5. 20 Soruluk Akademik Başarı Testinin Genel Analizi.....	34
Tablo 3.6. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları.....	35
Tablo 3.7. Deney ve Kontrol Gruplarının Elde Edilen Akademik Başarı Ön-test Puanlarının Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları.....	37
Tablo 3.8. Araştırmada Veri Toplama ve Deneysel İşlem Süreci.....	38
Tablo 4.1. Deney ve Kontrol Gruplarından Elde Edilen Akademik Başarı Ön-test Puanlarının Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları.....	41
Tablo 4.2. Deney Grubunun Ön-test ve Son-test Puanlarına İlişkin İlişkili Örneklemeler t-Testi Sonuçları.....	42
Tablo 4.3. Kontrol Grubunun Ön-test Ve Sontest Puanlarına İlişkin İlişkili Örneklemeler t-Testi Sonuçları.....	43
Tablo 4.4. Deney Grubu ve Kontrol Grubunun Sontest Puanlarına İlişkin İlişkili Örneklemeler t-Testi Sonuçları.....	44
Tablo 4.5. Deney Grubu ve Kontrol Grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Ön-test Shapiro-Wilk ve Levene Testi Sonuçları.....	44
Tablo 4.6. Deney Grubu ve Kontrol Grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Ön-test t-Testi Sonuçları.....	45
Tablo 4.7. Deney Grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Ön-test ve Son-test t-Testi Sonuçları.....	45

Tablo 4.8. Kontrol Grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Ön-test ve Son-test t-Testi Sonuçları.....	46
Tablo 4.9. Deney Grubu ve Kontrol Grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Sontest Shapiro-Wilk ve Levene Testi Sonuçları.....	47
Tablo 4.10. Deney Grubu ve Kontrol Grubunun Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Son-test t-Testi Sonuçları.....	47

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Eğitimde Dijital Öyküleme.....	13
Şekil 2.2 Dijital Öykünün Öğeleri.....	15
Şekil 2.3. Dijital Öykü Oluşturma Süreci.....	17
Şekil 3.1. Araştırmanın Bağımlı ve Bağımsız Değişkenleri.....	28

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. Programa Görsellerin Yüklenmesi.....	19
Resim 2. Görsellere Metin Eklenmesi.....	20
Resim 3. Seslendirme Yapma ve Ses Kaydının Eklenmesi.....	20
Resim 4. Dijital Öyküye Müziğin Eklenmesi.....	21
Resim 5. Dijital Öyküde Müziğin Ses Düzeyinin Ayarlanması.....	21
Resim 6. Görsellere Animasyon Eklenmesi.....	22
Resim 7. Dijital Öykünün Kaydedilmesi.....	22

KISALTMALAR DİZİNİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

FATİH: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

TAB: Test Analysis Program

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences

EKLER DİZİNİ

Ek 1. Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarı Testi.....	62
Ek 2. Deneysel İşlemler İçin Alınan Uygulama İzinleri.....	64
Ek 3. Akademik Başarı Testi.....	66
Ek 4. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği.....	71
Ek 5. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Kullanma İzni Ekran Görüntüsü.....	73
Ek 6. Hazırlanan Dijital Öykülerin Movie Maker Görüntüleri.....	74

BÖLÜM I

GİRİŞ

Sürekli gelişen ve her gün yeni bilgiler öğrendiğimiz 21. yüzyıldaki gelişmelerde, eğitim-öğretim sistemlerimizi de etkileyen değişiklikler yaşanmaya başlamıştır. İçinde bulunduğumuz çağın, teknoloji çağı olarak tanımlanmasıyla birlikte hayatımızın birçok alanında olduğu gibi eğitim-öğretimde de yeni gereksinimler ortaya çıkmış ve çeşitli reformları da beraberinde getirmiştir (Kaya ve Yılayaz, 2013). Bu reformların gerçekleşmesi gereken en önemli alanlardan birisi de eğitimidir ve eğitime teknolojik gelişmeleri verimli bir şekilde dâhil etmek gerekmektedir (Şimşek, Özdamar, Becit, Kılıçer, Akbulut ve Yıldırım 2008). Değişimin devamlılığı nedeniyle eğitimde kullanılan bilgi ve beceri kazandırma yöntemlerinin de yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Toplumsal değişimler eğitim kurumlarında başladığından, teknolojik gelişmelerin de eğitime dâhil edilmesi için çeşitli politikalar geliştirilmektedir (Tekin ve Polat, 2014). Teknolojik gelişmelerle birlikte 2000’li yılların başından itibaren eğitim alanında da hızla yayılmış ve öğretim yöntem-tekniklerini de etkilemiştir (Sarıtış, 2013). Eğitimde yaşanan en önemli gelişmelerden biriside 2005-2006 eğitim-öğretim yılında yapılandırmacılığı temel alan ve öğrencinin merkezde olduğu programa geçilmesi olmuştur. Yeni programla birlikte çağın ihtiyaçlarına göre şekillenen bir sistem oluşturulmaya çalışılmıştır (Semenderoğlu ve Gülersoy, 2005). Teknolojide yaşanan gelişmelerle birlikte, bilginin geleneksel öğretim yöntemleriyle aktarılmayıp, teknolojiye uygun yöntemlerle aktarılması, daha yaratıcı ve daha çok sorgulayan bireylerin topluma kazandırılmasını sağlayacaktır (Yavuz ve Coşkun, 2008). Kalkınmanın ve uygar bir toplum olmanın temelinde nitelikli insan gücüne sahip olmak olduğu göz önüne alındığında eğitimin bilimsel temellere dayandırılması önemli görülmektedir. (FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) projesinin de devreye girmesiyle okullarımızda teknolojik alt yapı oluşturulması amaçlanmıştır. Proje kapsamında ülke genelindeki tüm okullara, etkileşimli tahta, tablet bilgisayar seti ve internet erişimi ulaştırılmaya çalışılmaktadır. Gelişen teknolojiyle birlikte, öğretmen eğitimine de teknolojinin entegre

edilmesi gerekmektedir. Bu entegrasyonun yapıldığı ülkelerin başında Amerika Birleşik Devletleri gelmekte olup, “Geleceğin Öğretmenlerini Teknoloji Kullanımına Hazırlama” adlı proje yürütmüşlerdir (Kaya ve Yılayaz, 2013). Ülkemizde teknolojik gelişmelerin eğitimde de yaygınlaşmaya başlamasıyla, FATİH projesi kapsamında öğretmenlere hem yüzyüze eğitimler hem de uzaktan eğitimler verilmektedir. Bu eğitimlerin en önemli sebebi, teknolojiyle öğrenciyi bir araya getirip, eğitime entegrasyonunu sağlayacak kişinin öğretmen olmasıdır (Gülcü, Solak, Aydın ve Koçak 2013).

Yaşanan bu gelişmelerle birlikte 21. yy. becerilerine uygun olarak, eğitimde de dijital öyküleme yöntemi kullanılmaya başlanmıştır. Hemen hemen her alanda dijital öykülemenin eğitime entegrasyonu ile ilgili çalışmalara rastlamak mümkündür. Dijital öykünün eğitim alanında kullanılması için birçok neden vardır ve bunlardan birisi, dijital öykülerin öğrencilerin dikkatini çekerek bilgiyi keşfetmelerine olanak sağlamasıdır (Robin, 2006). Teknolojideki gelişmelerle birlikte kullanımı yaygınlaşan dijital cihazlar sayesinde, dijital öykü oluşturma da maliyeti düşmüş ve öğrenmeyi kolaylaştıracak dijital öyküler kullanılmaya başlanmıştır (Yüksel, 2011). Dijital öyküleri eğitim ortamlarına entegre etmek amacıyla birçok çalışmalar yapılmış ve internet kullanımının yaygınlaşmasıyla geleneksel öykü anlatımından, çaya ayak uyduran dijital öykülemeye geçiş yaygınlaşmıştır (Baki, 2015). Bilişim teknolojileri ve multimedya araçları kullanılarak dijital öyküler hazırlanmakta ve eğitimde kullanılmasıyla öğrenme süresini kısaltıp, zevkli ve anlaşılır hale getirmektedir (Turgut ve Kışla, 2015).

1.1. Genel Amaç ve Alt Amaçlar

Araştırmanın amacı dijital öyküleme yaklaşımının kullanımının sosyal bilgiler derslerinde öğrencilerin akademik başarısına ve tutumuna etkisini araştırmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir.

Araştırmada şu alt problemlere cevap aranmıştır:

Ortaokul yedinci sınıf Sosyal Bilgiler dersinde dijital öyküyle ders işlenen deney grubu ve mevcut ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin, uygulama öncesi ve sonrasında;

1. Sosyal bilgiler akademik başarı testine göre deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Sosyal bilgiler akademik başarı testine göre deney grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Sosyal bilgiler akademik başarı testine kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Sosyal bilgiler akademik başarı testine göre deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
8. Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.2. Araştırmanın Önemi

İçinde bulunduğumuz çağın gerekleri olarak, bireylere 21.yy. becerilerinin kazandırılması gerekmektedir. Teknolojik gelişmelerle birlikte bu becerilerin kazandırılması da kolaylaşmıştır. 21.yy. becerilerin hayatımızda daha çok yer edinebilmesi için eğitim kurumlarına önemli görevler düşmektedir. Alanyazın incelendiğinde, görsel okuryazarlık, bilgi okuryazarlığı, eleştirel düşünme gibi becerilerin 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırıldığı görülmüştür (Partnership for 21st Century Skills, 2003; Robin, 2008). Sosyal Bilgiler öğretim programına göre, topluma sorumluluklarını bilen, görevlerini yerine getiren ve çevresiyle uyum sağlayabilen insanlar yetiştirmek, sosyal bilgiler dersinin en temel amaçlarındandır. Hızla gelişen ve değişen dünyamızda da, insanların birbirleriyle uyum içinde yaşayabilmeleri ve çağa ayak uydurabilmeleri için Sosyal Bilgiler dersinin ülkemizde belirlenen amaçları kapsamında, öğrencilerin bu dersi görmeleri bütün toplumun yararına olacaktır. Sosyal Bilgiler dersinin daha verimli geçmesini sağlamak amacıyla, teknolojiden faydalanıp dijital öyküleme ile dersin işlenmesi daha verimli olacaktır. Dijital öyküler, 21. yy. becerilerini öğrencilere kazandırmada yardımcı olarak görülmektedir. Gerek Sosyal Bilgiler dersinin toplum için önemi, gerekse eğitimin teknolojiye uyum sağlayabilmesi

açısından dijital öyküleme kullanımının eksikliğini doldurabilmek için bu araştırmanın yapılmasına karar verilmiştir. Artık okullarımızda da yenilikçi öğretim yöntemlerinin kullanılmasına ihtiyaç görülmektedir. Bu bağlamda da, sosyal bilgiler dersinde dijital öykü kullanımının akademik başarı ve tutuma etkisinin incelendiği bu araştırma, teknolojiyi eğitime entegre etme konularında ve diğer araştırmacılara da katkısının olacağı düşünülmektedir. Araştırma bu açıdan, teknolojinin kullanıldığı bir öğrenme ortamının öğretim sürecine katkısının olup olmadığının belirlenmesi bakımından önemli görülmektedir.

1.3. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmada belirlenen alt problemlere ilişkin olarak oluşturulan sıfır (null) hipotezleri şu şekildedir:

H₀₁: Dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenen deney grubunun ve geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunun akademik başarı öntest puanları arasında fark yoktur.

H₀₂: Dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenen deney grubunun akademik başarı öntest ve sontest puanları arasında fark yoktur.

H₀₃: Geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunun akademik başarı öntest ve sontest puanları arasında fark yoktur.

H₀₄: Dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenen deney grubunun ve geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunun akademik başarı sontest puanları arasında fark yoktur.

H₀₅: Dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenen deney grubunun ve geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur.

H₀₆: Dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenen deney grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest ve sontest puanları arasında fark yoktur.

H₀₇: Geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest ve sontest puanları arasında fark yoktur.

H₀₈: Dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenen deney grubunun ve geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği sontest puanları arasında fark yoktur.

1.4. Araştırmanın Sayıtları

- 1) Deney ve kontrol grubu öğrencilerini, dış etkenlerin eşit oranda etkilediği varsayılmıştır.
- 2) Deneysel sürece katılan öğrencilerin, akademik başarı testine ve tutum ölçeğine güvenilir cevaplar verdiği varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1) Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde, Akdeniz Bölgesi'ndeki bir ilin ilçesindeki MEB'e bağlı devlet ortaokulunun 61 kişiden oluşan yedinci sınıf öğrencilerinden toplanan verilerle sınırlıdır.
- 2) Araştırma, deneysel işlemlerin 4 hafta sürmesiyle sınırlıdır.
- 3) Araştırma, sosyal bilgiler dersine olan tutum ve akademik başarı değişkenleriyle sınırlıdır.
- 4) Sosyal bilgiler dersi, yedinci sınıf ders kitabındaki "Ekonomi ve Sosyal Hayat" ünitesinde yer alan kazanımlarla sınırlıdır.
- 5) Araştırmacı tarafından oluşturulan akademik başarı testi ve Gömleksiz ve Kan (2013) tarafından oluşturulan tutum testi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Sosyal Bilgiler: Temelini sosyal bilimlerin oluşturduğu ve amacı vatandaş yetiştirmek olan eğitim programıdır (Doğanay, 2008).

Öyküleme: Belirli bir sırada görüntüler yaratmak için dil ve jestlerin uygun bir şekilde kullanımınıdır (Gere, Kozolvich ve Kelin, 2002).

Dijital Öykü: Öğrencilerin, öğrenmelerini ve teorik konulara çalışmalarını kolaylaştırabilecek bir öğrenme aracıdır (Jamissen ve Skou, 2010).

Dijital Öyküleme: Multimedya araçlarını kullanarak, geleneksel hikâyeleri anlatma sürecidir (Alcantud-Diaz, 2013).

Geleneksel Öğretim Yöntemleri: Öğretmenin, eğitim-öğretim sürecinde öğrenciden daha aktif olduğu, öğretmeni merkeze alan öğretim yöntemleridir (Duruhan, 2004).

Yapılandırmacı Yaklaşım: Öğrencilerin var olan bilgilerini, yeni öğrendikleri bilgilerle ilişkilendirip, yapılandırdığı yaklaşımdır (Türkoğlu ve Uzunkoca, 2017).

1.7. Kısaltmalar

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

FATİH: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, dijital öyküleme yönteminin kuramsal çerçevesi hakkında bilgi verilmiş ve ilgili araştırmaların sonuçlarına değinilmiştir.

2.1. Öykü

Geleneksel öykünün birçok tanımı bulunmaktadır. Gere, Kozolvich ve Kelin (2002), öykülemeyi belirli bir sırada görüntüler yaratmak için dil ve jestlerin uygun bir şekilde kullanımı olarak tanımlayıp, öykülemenin hayatımıza anlam katmak için deneyimlerin ilgi çekici bir yöntemle paylaşılması olduğunu düşünmektedirler. İnsanların bir mesaj iletmek, duygu durumunu anlatmak, isteklerini dile getirmek için kullandıkları edebi türdür (Öztoprak, 2006). Çıkla (2009)'ya göre ise öykü, insanın hayatı boyunca karşısına en sık çıkan edebi tür olduğunu ifade etmiştir. Ece (2004) ise, öykünün hemen her alanda kullanıldığını ifade etmiştir. Bir başka ifadeye göre ise öykü, genelde birkaç sayfadan oluşan, birkaç karakterin başından geçen olayların gerçeğe uygun anlatılmasıdır (Okumuşlar, 2006). Coşkun (2013) öyküyü, “insan yaşamından kesitler sunan, bunu yaparken de yer ve zaman olarak hareket eden kısa türü” şeklinde tanımlamıştır (s.22).

2.1.1. Eğitimde Öyküleme Yöntemi

Okul öncesi seviyesinden başlayarak, eğitimin her sınıfında öyküleştirme yönteminden faydalanılmaktadır. Eğitimde öyküleme yönteminin temelleri, 1965 yılında İskoçya'da, yeni eğitim-öğretim programlarının oluşturulmasıyla atılmıştır ve yenilenen programla birlikte öğretmenler mevcut yöntemlerle ders işlemekte zorlanıp, yeni öğretim tekniklerine ihtiyaç duymuşlardır (Eren, 2015). Bu ihtiyaçtan dolayı çeşitli araştırma ve uygulamalar yapılmış, sonucunda da öyküleştirmeyi merkeze alan bir öğretim yöntemi

ortaya çıkmıştır. Eğitimde öyküleme yöntemi disiplinler arası ve problem kökenli bir eğitsel faaliyet olmakla birlikte; öğrenciler bu yöntemle birlikte keşif, düşünce ve hareket yoluyla öğrenir (Bertiz, 2005). Sertsöz (2017)'e göre, öyküleme yönteminin temelini, yaparak yaşayarak öğrenme oluşturmaktadır ve öğrenciler kendi deneyimleriyle, yeni bilgilere ulaşarak karşılaştıkları problemlere de çözümler arayarak öğrenme sürecine aktif olarak katılım sağlamaktadırlar. Öyküleme yöntemini diğer öğretim yöntemlerinden ayıran en önemli özelliklerden birisi öğrencilerin konuyu bilerek, anahtar sorular geliştirerek, hipotezler kurarak kendi yöntemlerini oluşturmalarıdır (Coşkun, 2013). Okul öncesinin son yıllarından başlayarak, bütün okul dönemi boyunca öyküler çocuğun zihinsel gelişimlerine de katkıda bulunur (Akengin, 1999). Öyküleme yöntemi, öğrenciyi süreçte aktif kıldığı için, öğrenci bilgiyi kendisi yapılandırır ve kalıcı öğrenmeler gerçekleşir. Öyküleme yöntemi sadece eğlendiren bir yöntem olmamakla birlikte öğrenmeyi de keyifli hale getirmektedir. Yapılandırmacı anlayışı temel öyküleme yönteminde, öğrenci aktif olarak rol alarak, öğrenme sürecinin merkezinde olacaktır. Öyküleme yöntemi, öğrencilerin hayal güçlerini geliştirmelerine, yaratıcı olarak değişik fikirler ortaya koymalarını sağlamaktadır. Öğretmen de dijital öykü uygulama sürecinde, öğrencilerin fikirlerine saygı duyarak farklı görüşler ortaya çıkmasını desteklemeli ve hayal güçlerini kullanarak problem çözme becerilerinin gelişmesine katkıda bulunmalıdır (Bacak, 2008).

Öyküleme yönteminin eğitim-öğretimde kullanılmasının faydaları (<http://www.storyline.org/history/index.html>, 09.02.2019 tarihinde erişilmiştir):

- Öğrencilerin var olan bilgilerinden ve deneyimlerinden faydalanır.
- Öğrencilerin, öğrenme sürecine aktif olarak katılıp keşfettiklerini de ifade etmelerini sağlar.
- Öğretmen ve öğrencinin arasındaki güven, öykü ile desteklenir.
- Öyküleme yöntemiyle, öğrenciler sıkılmadan kazanmaları gereken becerileri kazanırlar.
- Öğrencilerin bilgisayar ve diğer görsel-işitsel teknolojik aletleri kullanabilmelerine olanak sağlar.
- Öğrencilerin kendi metinlerini oluşturarak, problem çözme ve düşünme becerilerine katkı sağlar.

2.1.2. Sosyal Bilgiler Dersinde Öyküleme Yöntemi

Sosyal bilgiler derslerinde, öğretmenlerin geleneksel öğretim yöntemlerini uygulayıp, farklı öğretim yöntemleri denememeleri ve yapılandırmacı anlayışla ders işlememeleri, dersi sıkıcı hale getirip, öğrenme sürecini zorlaştırabilmektedir (Sidekli, Tangülü ve Yangın, 2013). Sidekli ve diğerleri, (2013)'nin Muğla'daki bir ilkokulun dördüncü sınıf öğrencileriyle yaptıkları deney ve kontrol gruplu araştırmaya göre, dört hafta süren deneysel işlemler sonucunda öykü destekli ders işlenen deney grubunun akademik başarısında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Araştırma sonucuna göre, sosyal bilgiler dersinde uygulanan öykü destekli etkinlikler akademik başarıyı olumlu yönde etkilemiştir. Sosyal bilgiler dersi, yaratıcı düşünme gibi üst düzey becerilerin kazandırılabilmesi için bir ders olmakla birlikte, eğitimde kullanılan öğretim tekniklerinin ezberciliğe yol açtığı ve yeterince üst düzey düşünme becerilerinin kazandırılmadığı ifade edilmektedir (Yiğit ve Erdoğan, 2008). Bu becerilerin kazandırılabilmesi için yapılandırmacı yaklaşıma uygun öğretim yöntem ve tekniklerinden faydalanılıp, öğrencilerin ezbere dayalı öğrenmelerinin önüne geçilmelidir. Yiğit ve Erdoğan (2008), yaptıkları araştırmada sosyal bilgiler dersinde öyküleme yöntemi kullanımının yaratıcı düşünme becerisine katkısının olup olmadığını incelemiştir. Yarı deneysel olarak yapılan araştırmanın bulgularına göre, öyküleme yöntemiyle ders işlenen deney grubunun yaratıcı düşünme testi öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık görülmüş ve öyküleme yönteminin yaratıcı düşünmeye etkisinin olabileceği ortaya konmuştur. Sosyal bilgiler derslerinde öyküleme yöntemlerinin kullanılması, öğretmenlere de materyal konusunda destek olarak, gazete haberlerinden ya da yaşanmış gerçek olaylardan faydalanarak kanıt temelli öğretim metoduyla ders işlemelerine olanak sağlayacağı düşünülmektedir (Şekerci ve Kabapınar, 2018). Araştırmalarında sosyal bilgiler derslerinde öyküleme yöntemi ile kanıt temelli etkinliklerin kullanımını araştıran Şekerci ve Kabapınar (2018), öğrencilerin çalışma kâğıtlarından topladıkları verilerin sonucunda öyküleme yöntemi ile kanıt temelli etkinliklerde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmış ve öğrenci görüşlerinin de daha olumlu olduğunu tespit etmişlerdir. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında edebi metinlerden yararlanarak öğrencilere vatan sevgisi kazandırılması belirtilmiştir ve edebi metinlerin kullanılmasıyla öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri gelişme gösterecektir (Beldağ ve Aktaş, 2016). Sosyal bilgiler derslerinde öğretmenlerin edebî eserler hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla nitel bir çalışma yapan Beldağ ve Aktaş (2016), Rize'de görev yapan 24 sosyal

bilgiler öğretmeninden topladıkları verilere göre, öğretmenlerin de edebî eserlerin kullanılmasının faydalı olduğunu ve edebî eserlerden ise en çok öyküyü derslerinde kullandıklarını ifade etmişlerdir. Sosyal bilgiler dersi programında da belirtildiği gibi, değer ve becerilerin kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Geleneksel öğretim yöntemleriyle soyut konuları somutlaştırmada yetersiz kaldığı olduğu ve nesnel yapıyı benimsemesinden dolayı öğretilen bilgilerin hayata aktarılamadığı görülmektedir (Topkaya, 2014). Öğretmenlerin değer ve beceri kazandırılmasında kullandıkları yöntemlerin merkezinde öğrenci yer almalı ve öyküleme yöntemi gibi çağa uygun öğretim tekniklerinden faydalanılmalıdır (Çatlak ve Yiğit, 2017). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına, değerler eğitimi dersinde bir uygulama yapan Çatlak ve Yiğit (2017), deney grubunda öyküleme yöntemi ile öğretim vermiştir ve araştırma sonuçlarına göre öyküleme yönteminin saygı değerini ve empati becerisini kazandırmada etkili olduğu ortaya konmuştur. Öğretim programındaki diğer konulara oranla daha soyut kalan tarih konularının öğretiminde, öğretmenlerin zorlandığı ve edebî metinleri bu konularda daha çok tercih ettikleri görülmektedir (Ünlü, 2016).

2.2. Dijital Öyküleme

Dijital ortamlarda öykülerin çıkmasıyla birlikte, yine dijital ortamda hazırlanıp, kolayca depolanabilen ve hızla yayılan bir kavram olarak “dijital öyküleme” ortaya çıkmıştır (Turgut ve Kışla, 2015). Dijital öyküler, geleneksel öyküyle, teknolojik imkânları birleştirerek ortaya çıkarılan bir öğretim yöntemidir (Kocaman Karoğlu, 2015). Literatürde birçok dijital öyküleme tanımı bulunmakla birlikte birkaçı şunlardır:

- Yüksel, Robin ve McNeil (2011) dijital öykülemeyi multimedya araçları ve kaynakları ile bilgi paylaşımı ve öykü anlatma olarak tanımlamıştır.
- Robin (2006)'e göre dijital öykü, dijital grafiklerin, öykü metninin, seslerin, müziğin ve videoların birleştirilmesiyle oluşan ve belirli bir konuda bilgi sunan multimedya aracıdır.
- Göçen (2014), öykülerin, görsel ve işitsel olarak desteklenip hazırlanmasıyla dijital öyküler oluşturulduğunu ifade etmiştir.
- Alcantud-Diaz (2013)'a göre dijital öykü, öğrencilerin ilgisini çeken, yazılı metin, imge, müzik ve sesin birleştirilmesiyle oluşan multimedya metnidir.

- Yüksel (2011) dijital öykülemeyi, kişisel öykülerin teknolojik cihazlarla birleştirilip oluşturulan yeni medya olarak tanımlamıştır.
- Demirer (2013)' e göre dijital öykü, teknolojik bilgisi az olan insanların bile hazırlayabilecekleri, öyküye uygun resim, video ve çeşitli seslerin birleştirilmesiyle oluşturulan videolardır.
- Sever (2014) ise, yazarın bakış açısıyla oluşturulan öykülerin ses ve müzik gibi materyallerle bütünleştirilerek oluşturulan yeni şekline dijital öykü dendiğini belirtmiştir.
- Multimedya ve iletişim araçlarını sözlü öykü anlatma geleneğiyle birleştirerek oluşturulan, 21. yy. becerilerine uygun öykü anlatımıdır (Kearney, 2011).

Yapılan dijital öykü tanımlarına bakıldığında, ortak olarak öyküde ses, görüntü, müzik, video gibi multimedya araçlarıyla oluşturulan öğretim yöntemi olduğu anlaşılmaktadır.

2.2.1 Dijital Öykülemenin Tarihçesi

Bugünlerde hala gündemde olan dijital öykü anlatımı, 1990'lı yılların başında California'da Dana Atchley ve Joe Lambert tarafından geliştirilmiştir (Hartley, 2010). Dijital öykü ilk olarak Joe Lambert ve Atchley tarafından 1980'lerin sonunda Berkeley'de ortaya çıkarılmıştır ve 1990'ların başında Lambert ve Atchley'e Nina Mullen'in de katılımıyla öncelikle San Fransisco'da Dijital Medya Merkezi'ni, daha sonra ise Berkeley'de Dijital Öyküleme Merkezi kurulmuştur (Baki, 2015). Kurulan bu merkezde isteyenlere kendi öykülerini oluşturmalarına, kendilerini geliştirmelerine ve eğitim almalarına olanak sağlanmıştır. 2000 yılında Atchley öldükten sonra dijital öykü çalışmalarına Joe Lambert devam etmiştir (Hartley, 2010).

2.2.2. Eğitimde Dijital Öyküleme Yöntemi

Eğitim-öğretim süreci sürekli olarak değişim geçirmekte ve içinde bulunduğumuz çağın beklentilerine uygun olarak bir kez daha değişim geçirmek zorunda kalmış, öğrencilerin bu yeni beklentilere paralel olarak da dijital çağın gereksinimlerine uyum sağlamıştır (Karakoyun, 2014). Dijital öyküleme bu modern çağa eğitimin uyum sağlayabilmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Eğitimde dijital öykülerin kullanılması, öğrencilerin öğrenme ve problem çözme becerilerini geliştirmelerini sağlayarak ekip şeklinde

çalışmalarına olanak sağlamaktadır (Yüksel Arslan, Yıldırım ve Robin, 2016). Dijital öykülemeyi eğitime entegre etmek amacıyla birçok çalışma yapılmıştır ve bu çalışmalar çağımızın bir getirisi olarak görülmektedir (Baki, 2015). Dijital öykülerin çevrim içi ortamlarda kolaylıkla aktarılabilmesi de kullanımını yaygınlaştırıp, eğitimde de uygulanabilir olmasını sağlamaktadır (Yüzer ve Kılınç, 2015). Öğrencilerin hem öykü yazıp, hem de yazdıkları öyküleri bilişim teknolojilerini kullanarak sunmaları, eğitimi zevkli hale getireceği gibi öğrenmelerini de kolaylaştıracaktır (Turgut ve Kışla, 2015). Günümüzde teknoloji kullanımının yaygınlaşmasıyla öğretmenlerin de dijital öyküleme gibi öğretim yöntemlerini uygulamak istekleri artmakta ve ders etkinliklerinde sınıf ortamında kullanılması desteklenmektedir (Kocaman Karoğlu, 2015). Dijital öykünün en belirgin özelliği, multimedya araçlarını kullanarak eğitimde bilgi vermek amacıyla kullanılmasıdır ve öğrencilerin öğrenmesini de kolaylaştırma potansiyeline sahiptir (Xu, Park ve Baek, 2011). Dijital öykü oluşturmak isteyen eğitimci ya da öğrencilerin dikkat etmesi gereken dijital öykünün oluşturulma aşamaları ise şu şekildedir:

- İlk aşamada öykü için bir konu seçimi yapılır. Sonra seçilen konuya uygun resimler, fotoğraflar ve kullanılmak istenen görseller, öyküye uygun sesler ve toplanması gereken diğer bilgiler araştırılır. Bu aşamada öykünün oluşturulma amacı da belirlenir.
- İkinci aşamada öykü oluşturan kişi, topladığı görüntü, ses ve bilgilerin içeriklerini düzenleyerek aralarında seçimlerde bulunur. Seslendirmeler görüntüye uygun olmalıdır. Bu noktada birden fazla seslendirmeci kullanılabilir.
- Üçüncü aşamada ise yapılan seslendirmeler, görüntüler üzerine kaydedilerek öykü oluşturulur.
- Son aşamada ise öyküyü oluşturan kişi, dijital öyküsünü sunarak, geri bildirimleri değerlendirir. Öyküyü oluşturan bir öğretmene, meslektaşlarına da sunarak öyküsünü geliştirmek adına görüşlerini alabilir. İsteyen meslektaşlarına da dijital öyküleme oluşturmayı öğretebilir (Xu ve diğerleri, 2011).

Şekil 2.1. Eğitimde dijital öyküleme

Öğrencilerin derslerde, ilgi ve isteklerini artırmak için dijital öykü kullanılabileceğini ve soyut konuları daha kavramsal hale getirmenin bu yöntemle mümkün olduğunu dile getiren Robin (2008), Şekil 2.1'deki gibi dijital öykü anlatıcılığının eğitimde yakınsamasını belirlemiştir. Dijital öyküler, iyi hazırlanabilirlerse çok etkili bir öğretim yöntemi olarak kullanılıp, öğrencilerin öğrendiklerini kolayca hatırlamasına yardımcı olmaktadır (Yüzer ve Kılınc, 2015). Robin (2006), öğrencilerin dijital öykü oluştururken kazanacağı becerileri şu şekilde belirtmiştir:

1. Araştırma Becerisi: Kendisine uygun öyküyü bulup analiz ederek belgeler toplar.
2. Yazma Becerisi: Kendi öykülerini yazarken bakış açısı geliştirerek senaryo yazmayı öğrenir.
3. Organizasyon Becerisi: Dijital öykü oluştururken geçen süreyi plânlamayı öğrenir.
4. Teknoloji Becerisi: Dijital öykü oluştururken kamera, bilgisayar, ses kayıt cihazı gibi multimedya araçlarını kullanmayı öğrenir.

5. Sunum Becerisi: Oluşturduğu dijital öyküyü en iyi nasıl sunabileceğine karar verir.
6. Görüşme Becerisi: Öykünün konusuna bağlı olarak görüşme yapılması gerekiyorsa, soracağı soruları plânlar ve yeterli kaynağa ulaşır.
7. Kişiler Arası Beceriler: Dijital öykü, bir grupta oluşturuluyorsa, birlikte çalışmayı öğrenerek belirli roller üstlenir.
8. Problem Çözme Becerisi: Dijital öykü oluşturma sürecinde karşılaştığı sorunlara çözüm yolları arar ve karar vermeyi öğrenir.
9. Değerlendirme Becerisi: Dijital öyküyü oluşturduktan sonra hem kendi öyküsünü hem de başkalarının öykülerini değerlendirebilme becerisi kazanır.

2.2.3. Dijital Öykü Türleri

Robin (2006)' e göre dijital öykü türleri şunlardır:

1-) Kişisel Öyküler: Kişilerin hayatlarındaki önemli olayları içeren, kişisel deneyimlerin aktarıldığı hikâyelerdir (Karoğlu, 2015). Dijital öykü oluşturma'nın en yaygın nedenlerinden birisi, kişisel öyküler ortaya koymaktır (Robin, 2006). Kişisel öykülerde anlatıcı, kendi hayatından yola çıkarak deneyimlerinden ve başından geçen olaylardan bahseder (Göçen, 2014). Oluşturulan dijital öyküler paylaşılarak hissedilen duygular diğer insanlara da aktarılır ve empati yapmaları sağlanır.

2-) Tarihsel Olayları İnceleyen Öyküler: Birçok kişisel öykü, içerisinde tarihsel olayları da barındırarak farklı bir dijital öykü oluşmasına sebep olabilir (Robin, 2006). İçerisinde tarihsel olay barındıran ve tarihe uygun görsellerle, seslerle oluşturulmuş öykü türüdür (Göçen, 2014). Örneğin, yıllar öncesinde yaşanan savaş görüntüleri, o dönemde çekilen fotoğraflar veya dönemin siyaset adamlarının ses kayıtları tarihsel öykülere konu olabilir.

3-) Bilgilendiren veya Öğreten Öyküler: Belirli kategorilerde oluşturulan ve insanlara bilgi vermek amaçlı düzenlenen öykülerdir. Bilgi verilmek istenen konu hakkında resim, video, ses ve müzikler, oluşturulan öykü metniyle birleştirilerek insanlara sunulur.

2.2.4. Dijital Öykünün Öğeleri

Dijital öykü oluşturacak kişilere, hem rehberlik etmesi için hem de daha pratik oluşturabilmeleri için Lambert (2010), dijital öykülemenin yedi ögesini belirlemiştir.

Belirlenen ögeler Şekil 2.2' gösterilmiştir.

Şekil 2.2. Dijital öykünün ögeleri

1. Bakış Açısı: Dijital öykünün neden yapıldığının belirlendiği ögedir. Öykünün amacı da yazarın bakış açısına uyum sağlamalıdır. Bunun için yazar kendisine, neden o konuyu seçtiğini, dinleyicilere hangi mesajı vermek istediğini ve öykünün yazılış amacının ne olduğu gibi soruları sormalıdır (Göçen, 2014). Öykünün bahsettiği olaylar unutulsa bile, okurlar tarafından yazarın bakış açısı hep hatırlanmaktadır.

2. Dramatik Bir Soru: öykü oluşturulurken belirlenen dramatik soru, öykünün merkez noktasını oluşturarak, öykünün dinlenmesi boyunca, dinleyicilerin zihinlerinde çeşitli ihtimaller düşünerek olayı merak etmelerini ve ilgilerinin canlı kalmasını sağlayan anahtar sorudur (Karoğlu, 2015).

3. Duygusal İçerik: İnsanlar öykü, roman okurken ya da film izlerken duygusal yönden etkilenmek isterler ve yazarın verdiği duyguları içinde hisseden okur ya da izleyicilerin dikkati daha çok yoğunlaşmış olur. Dijital öyküler de izleyicisini duygusal olarak da etkileyebilmelidir. Dijital öykü oluşturulurken verilmek istenen duygulara uygun olarak resim, fotoğraf, video seçiminde bulunulmalı ve seslendirme yapılırken de anlatılan duygulara uyum sağlanmalıdır (Bull ve Kajder, 2005).

4. Sesin Kullanımı: Dijital öykü oluşturulurken, müzik ve seslerin kullanımının yanısıra, verilmek istenen duyguların izleyiciye geçmesi için, öykü oluşturucularının da ses kaydı yapmaları tavsiye edilmektedir. Ses kaydı yaparken, sesin duygulara göre doğru kullanımı, dijital öykünün etkileyici gücünü de artıracaktır (Karakoyun, 2014).

5. Müziğin Gücü: Müzikler, insanların ruh haline etki ederek duygularını değiştirme gücüne sahiptir. Dijital öykü oluştururken de verilmek istenen duygu durumlarına göre müzik tercih edilerek, dijital öykülerin etkileyiciliği arttırılabilir. Tek tip müzik türü yerine farklı tür müzikler kullanılarak öykünün anlam kazanmasını sağlayabilir (Lambert, 2010).

6. Ekonomi: Dijital öyküler genelde 2-3 dakikadan oluşmaktadır. Dijital öykü oluşturulurken, öykü metni kısa tutularak, ifadeler daha net olarak verilmelidir. Dijital öykü için seçilen resimlerin, fotoğrafların ve seslerin daha az kullanılması, verilmek istenen bilgiyi daha anlaşılır kılmaktadır (Karakoyun, 2014). Öykünün çok uzun oluşu, izleyicilerin dikkatinin dağılmasına yol açacağı gibi öykünün bakış açısını da takip edememelerine neden olabilir (Göçen, 2014).

7. Hız Denetimi: Robin (2008)' e göre, bu öge hikâyenin ritmiyle yani ne kadar yavaş veya hızlı olduğuyula ilgilidir. Öykünün çok hızlı olması izleyicilerin takip etmesini zorlaştırabilir ya da çok yavaş olması sıkılmalarına yol açabilir. Bu yüzden hazırlanan öykünün konusuna göre hızı iyi belirlenmelidir. Öykünün ritmi hızlıysa heyecan, gerilim, öfke duygularını hissettirebilir. Öykünün ritmi daha yavaş ise duygusal yönden daha sakin hissettirebilir.

2.2.5. Dijital Öykünün Oluşturulma Süreci

İyi bir dijital öykü oluşturmak için herkesin bir dijital öykü atölyesine gitme imkânı bulamayacağı için, dijital öykü oluşturmanın en temel adımları belirlenmiş ve herkesin faydasına sunulmuştur (Lasica, 2006). Dijital öykülemenin birçok oluşturulma süreci bulunmasına rağmen en genel olanı ele alınmış ve Lasica (2006)' nın oluşturduğu dijital öyküleme oluşturma süreci Şekil 3'te verilmiştir.

Şekil 2.3. Dijital öykü oluşturma süreci

- Konunun Belirlenmesi: Dijital öykü oluşturmada önce yapılması gereken ilk şey konunun belirlenmesidir. Konu seçimi yapılırken, öykünün sunulacağı ortama göre ve yaş grubu göz önüne alınarak karar verilmelidir. Konu belirlendikten sonra dijital öykünün oluşturulma amacı belirlenir. Öykünün konusu ile ilgili Lambert ve Mullen'in oluşturduğu birkaç tür ise şunlardır; önemli bir kişinin öyküsü, yazarın hayatındaki bir olayla ilgili öykü, yazarın hayatındaki bir yer

hakkında öykü, yazarın hayatta yaptıklarıyla ilgili öykü, hayattaki zorluklarla ilgili öykü, aşk öyküsü, keşif öyküleri (Akt. Lasica, 2006).

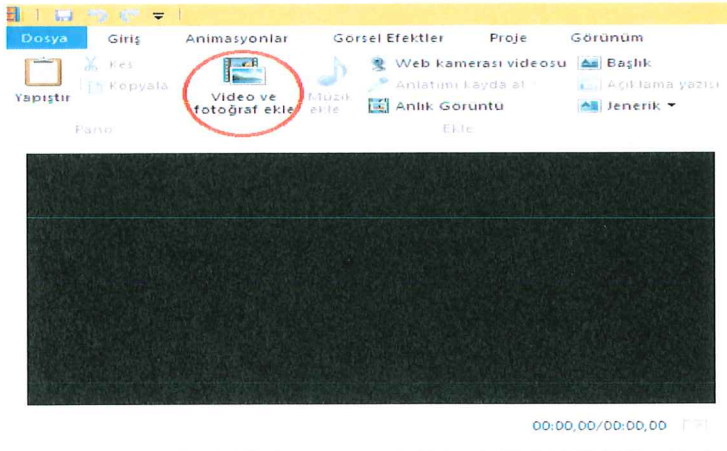
- Materyallerin Toplanması: oluşturulacak olan öyküyle ilgili fotoğraflar, resimler, videolar gibi kaynaklar araştırılır. Öykü yazarı, kendi videolarını da oluşturabilir ya da kendi görsel kaynaklarını oluşturabilir.
- Senaryonun Yazılması: Öykü oluşturulacak konuyla ilgili yeterli araştırma yapıp bilgi toplandıktan sonra senaryo metni oluşturulur. Metin oluşturulurken, dijital öykünün sunulacağı dinleyici kitlesinin düzeyi göz önüne alınmalıdır.
- Ekipmanların Ayarlanması: Dijital öyküyü oluşturabilmek ve sunabilmek için gerekli ekipmanlara ihtiyaç vardır. Bunlar dizüstü bilgisayar, masaüstü bilgisayar, kamera, telefon, ses kayıt cihazı, mikrofon, kulaklık, öykünün oluşturulacağı yazılım ve ihtiyaç duyulacak diğer yazılımlar olarak sayılabilir.
- Film Şeridinin Oluşturulması: Lasica (2006), film şeridi oluşturmanın iki yararından bahsetmiştir. Bunlardan birincisi zamandır. Öyküyü oluştururken seslendirme de yapılırsa, hızlı veya yavaş olmanın önüne geçilmiş olur. İkincisi ise etkileşimdir. Öyküde çok fotoğraf bulunması ya da uzun videoların bulunması öykülerin etkileyciliğini azaltır.
- Medyanın Dijitalleştirilmesi: Bu aşama için yeterince zaman ayırmalı ve bilgi sahibi olunmalıdır. Elde edilen fotoğraflar, videolar ve sesler öykü akışına uygun şekilde birleştirilmelidir. Bu aşamada yeniden biçimlendirmeye yarayan fotoğraf düzenleme programlarından ve videoyu kesebilen video programlarından yararlanılabilir. Yazar, programları kullanma hakkında yeterince bilgi sahibi değilse, süreç öncesinde konunun uzmanlarından yardım alabilir.
- Ses Kaydının Yapılması: Ses kaydı yapmanın birçok yolu bulunmaktadır. Bilgisayarların dâhili mikrofonu varsa ve yeterli geliyorsa ses kaydı için kullanılabilir. Günümüzde telefonlarda da ses kaydetme özelliği bulunduğu için onlar da tercih edilebilir. Daha yüksek kalitede sesler elde etmek isteniyorsa harici mikrofonlar ve ses kayıt programlarıyla ses kaydı yapılabilir. Ses kaydı yapılırken, öykünün konusuna, ritmine ve içerdiği duygulara dikkat edilerek kayıt yapılmalıdır.
- Müziğin Eklenmesi: müzik seçimi yapılırken öykünün konusuna ve vermek istediği duygulara göre hareket edilmelidir. Öyküleme aynı zamanda seslendirme yapıldığı için, müziğin sesi daha az olmalı ve sözsüz müzikler tercih

edilmelidir (Göçen, 2014). Bu sayede izleyiciler seslendirmeyi ve öyküyü daha rahat duyabilirler.

- Öykünün Düzenlenmesi: Bu aşamaya gelene kadar diğer adımların yapıldığından emin olunmalıdır. Görseller, film şeridine uygun düzenlendikten sonra seslendirmeler görselleri takip edecek şekilde eklenir. Görsellerin geçişiyle seslerin geçişi uyum sağlamalıdır. Arka plana eklenmek istenen müzik de eklenerek videonun düzenlemeleri yapılır.
- Öykünün Paylaşılması: Oluşturulan öykü hangi ortam içinde hazırlandıysa dinleyicileriyle paylaşılır. İsteniyorsa web ortamında da paylaşımı yapılarak daha çok kitlenin izlemesi sağlanabilir.

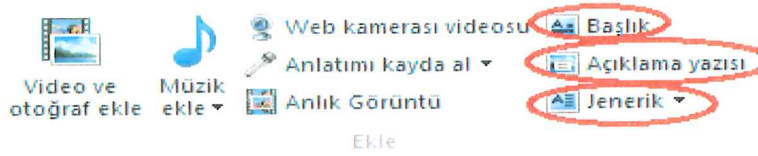
2.2.6. Windows Movie Maker İle Dijital Öykü Oluşturma Basamakları

Araştırmada Windows Movie Maker programı kullanılarak dijital öykü oluşturulmuştur. Faydalanmak isteyen diğer araştırmacılar için ise gerekli bilgiler bu bölümde verilmiştir.

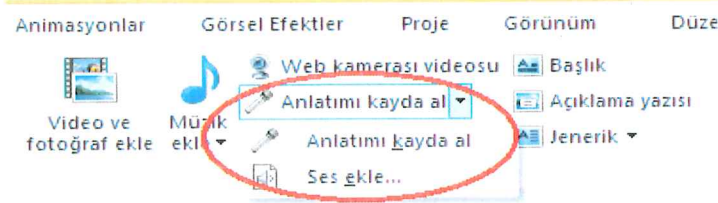
Resim 1. Programa görsellerin yüklenmesi

- Dijital öyküleme kullanılacak olan resimler, fotoğraflar ve videolar, Resim 1’de kırmızı daire içerisine alınmış “video ve fotoğraf ekle” bölümünden, programa yüklenmektedir.

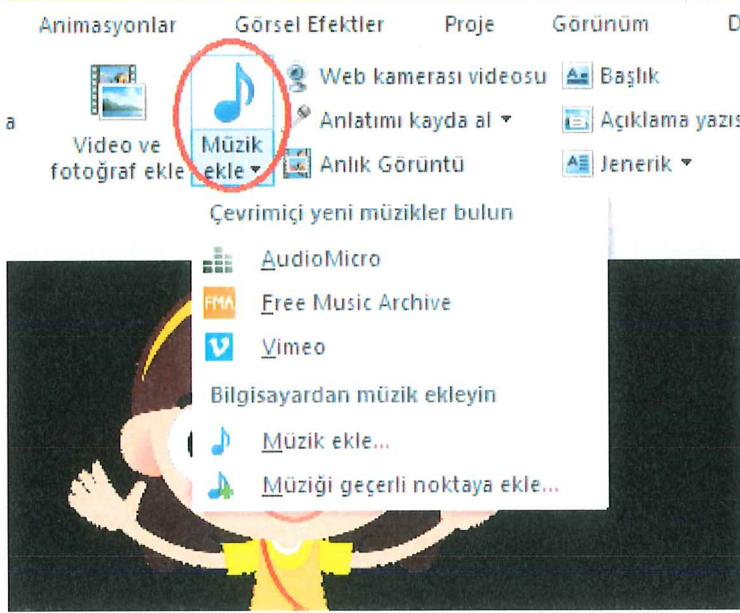
Resim 2. Görsellere metin eklenmesi

- Dijital öykünün ismi, için Resim 2’de yer alan “başlık” sekmesinden eklenmektedir. Yine aynı menüde yer alan “açıklama yazısı” sekmesinden görsel kaynaklara metin eklemek ve o metinlerin düzenlenmesi mümkündür.

Resim 3. Seslendirme yapma ve ses kaydının eklenmesi

- Dijital öykü metnine göre yapılacak olan seslendirmeler, programın başlangıç menüsünde yer alan “anlatımı kayda al” sekmesine tıklayarak kolaylıkla yapılmaktadır. Eğer kayıtlar başka cihazlarda yapılıp, programa eklenilmek istenilirse yine aynı menüde yer alan “ses ekle” sekmesinden eklenebilir.

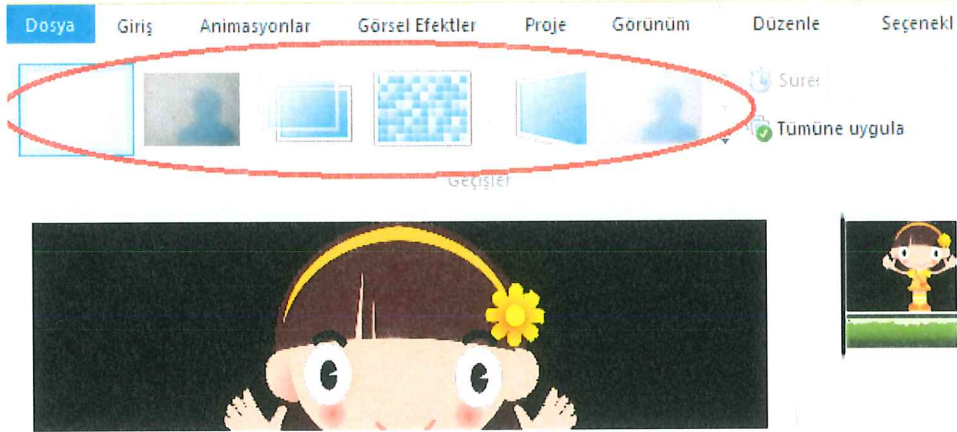
Resim 4. Dijital öyküye müziğin eklenmesi

- Öyküye görsellerin, seslendirmelerin eklenmesinden sonra arka plâna müzik eklemek için ana menüde bulunan “müzik ekle” sekmesine tıklanır.

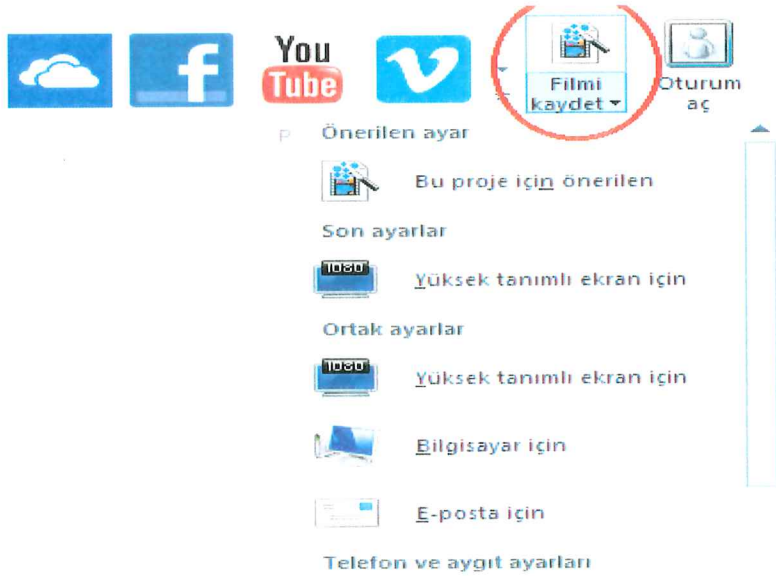
Resim 5. Dijital öyküde müziğin ses düzeyinin ayarlanması

- Müziğin, seslendirme ses seviyesini geçmemesi ve öykünün anlaşılmasını güçleştirmemesi için Resim 5’te yer alan müziğin akışını gösteren yeşil alana çift tıklanarak, müziğin sesinin istenilen şekilde ayarlanabildiği menü açılmaktadır.

Resim 6. Görsellere animasyon eklenmesi

- Öyküdeki görsellere animasyon geçişleri eklemek için, ana menüden “animasyonlar” sekmesinden geçişler eklenir.

Resim 7. Dijital öykünün kaydedilmesi

- Oluşturulan dijital öykünün kaydedilmesi için ana menünün en sağında bulunan “filmi kaydet” sekmesinden verilen seçenekler arasından en uygunu seçilerek öykünün birleştirilmesi sağlanır. “Yüksek tanımlı ekran için” kaydetme seçildiğinde, öykü daha yüksek çözünürlükte kaydolur ve projeksiyon gibi görüntüyü büyütme yarayan cihazlarda daha az görüntü bozulmaları yaşanır.

2.3. İlgili Yurtdışı Araştırmalar

Verdugo ve Belmonte (2007), dijital öykülemenin 6 yaşındaki öğrencilerde İngilizce öğrenme becerilerine etkisini araştırmışlardır. Araştırma, Madrid'in altı farklı ilköğretim okulunda, 22 hafta boyunca sürmüştür. Yarı deneysel desenin kullanıldığı araştırmada, kontrol grubunda İngilizce ders kitabından faydalanılarak ders işlenmiştir. Deney grubunda dijital öyküleme destekli İngilizce öğretimi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, deney grubunda İngilizce anlama testi öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı farklılığa ulaşılmıştır. Dijital öyküleme yönteminin İngilizce öğrenme becerilerine olumlu yönde etkisinin olduğu ifade edilmiştir.

Skinner ve Hagood (2008), dijital öyküleme yönteminin sosyokültürel kimlik, temel okuryazarlık ve yeni okuryazarlıklara etkisinin incelendiği bu çalışma, iki üzerinde uygulanan bir durum araştırmasıdır. Öğrencilerden birincisi 7 yaşındadır ve Amerika'da yaşayan Meksikalı bir ailenin çocuğudur. İngilizceyi çok iyi anladığını fakat çok hızlı konuşulduğunda ya da farklı lehçelerde İngilizce konuşulduğunda anlamakta güçlük çektiği ifade edilmiştir. İkinci öğrenci ise Amerika'da yaşayan Çinli bir lise öğrencisidir. İngilizcesini geliştirmek için çok kitap okuduğu belirtilmiştir. Yapılan görüşmelerin sonunda, dijital öyküleme yönteminin öğrencilere kültürel kimlik kazandırdığı, okuryazarlık becerilerini geliştirdiği, akıcı okumayı kolaylaştırdığı ve kelime dağarcığını geliştirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Doğan ve Robin (2008), hem nicel hem de nitel yöntemin kullanıldığı bir araştırma yaparak, öğretmenlerin dijital öykü atölyelerinde kurs aldıktan sonra, sınıflarında dijital öykü kullanımlarında değişiklik olup olmadığını incelemişleridir. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Öğretmenlerin, sınıfta dijital öykü yöntemini uygularken karşılaştıkları zorlukları, elde ettikleri başarıları ve uygulama süreçleri hakkında bilgiler toplanmıştır. Anketin uygulanmasının ardından görüşmeler de yapılarak, veriler derinleştirilmiştir. Öğretmenlere dijital öykü kursu verilmeden önce yapılan anket sonuçlarına göre, yarısından fazlasının dijital öykü yöntemini kullanmadıklarını, kullananların ise hazır bulunan dijital öyküleri kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin kurs aldıktan sonraki anket sonuçlarına göre ise dijital öykü yönteminin kullanım sıklığının değişmediği fakat kendi oluşturdukları dijital öykülerin kullanımında artış olduğu tespit edilmiştir.

Bjergen (2010), “Boundary crossing and learning identities–digital storytelling in primary schools” isimli araştırmasında sosyo-kültürel bir çerçeveye öğrenme ve kimlik ilişkilerini inceleme amacıyla Norveç’in üç merkezinde 5-7. sınıf öğrencileri arasında dijital hikâye anlatımını uygulamış ve dijital öykü anlatımının öğrencilerin yeni roller üstlenmelerine olanak tanıdığı sonucuna ulaşmıştır.

Xu ve diğerleri (2011), eğlence tabanlı öğrenmenin, katılımı artırarak öğrenmeyi kolaylaştıracağını dile getirerek çevrimiçi ve çevrimdışı ortamlarda oluşturulan dijital öykülerin yazma becerisi üzerindeki etkilerini araştırmışlardır. Araştırma Güney Kore’deki, yaşları 20 ile 22 arasında değişen 64 lisans öğrencisiyle yürütülmüştür. 32’şer kişiden oluşan iki grup oluşturulmuş ve bir grup Second Life denen sanal bir ortamda çevrimiçi dijital öykü oluşturmuş, diğer grup ise Movie Maker programında çevrimdışı dijital öykü oluşturmuşlardır. Araştırma yarı deneysel desende gerçekleştirilmiş ve t-testi ile veriler analiz edilmiştir. Bulgulara göre çevrimiçi ortamda dijital öykü hazırlayan grubun yazma yeterliliklerinde diğer gruba daha anlamlı bir artış görülmüştür.”

Hung, Hwang ve Huang (2012), öğrencilerin öğrenme performanslarını artırmak için proje tabanlı dijital öykü yaklaşımı, Tayvan’daki bir ilkokulda deney ve kontrol gruplu olarak yürütülen araştırmada uygulanmıştır. Deney grubunu 60 öğrenci ve kontrol grubunu 57 öğrenci oluşturmuştur. Deney grubunda dijital öykü ile desteklenen proje tabanlı öğrenme yöntemi uygulanırken, kontrol grubunda geleneksel proje tabanlı öğrenme yöntemi uygulanmıştır. Verileri toplamak için yeterlilik ölçeği ve akademik başarı testi kullanılmıştır. Sonuçlara göre dijital öyküleme destekli proje tabanlı öğrenme yöntemi uygulanan deney grubunda akademik başarıları, problem çözme becerileri ve öğrenme motivasyonları etkili bir şekilde artmıştır.

Yang ve Wu (2012), dijital öyküleme yönteminin, İngilizce derslerindeki akademik başarıya etkisini araştırmak için 110 kişiden oluşan lise öğrencileriyle yarı deneysel desende bir araştırma yürütmüşlerdir. Toplamda bir yıl süren araştırmada deney ve kontrol grupları kullanılmıştır. Akademik başarı, eleştirel düşünme becerisi puanları ve öğrenme motivasyonları nicel veri olarak toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise nitel bir yöntem olan içerik analizi kullanılmıştır. Bulgulara göre deney grubunun akademik başarı, eleştirel düşünme becerileri ve öğrenme motivasyonlarında artış olduğu görülmüştür. Yapılan röportajlarda da hem öğretmen hem de öğrenciler için dijital öykü yöntemlerinin öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve derslerdeki performansı artırdığı ifade edilmiştir.

Yoon (2013), Güney Kore’de 5. Sınıfa giden 32 öğrenci ile 12 haftalık bir çalışma yapmıştır. Araştırmanın amacı dijital öyküleme yönteminin, öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutumlarına ve İngilizce dersine yönelik algılarına yönelik etkisinin olup olmadığını incelemektir. Araştırmada karma yöntem uygulanmıştır. Veriler, tutum ölçeği ve İngilizce okuduğunu anlama testi uygulanarak toplanmıştır. Bulgulara göre, İngilizce okuduğunu anlama testinde öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı farklılığa ulaşılmış ve dijital öykü yönteminin etkili olduğu yorumu yapılmıştır. İngilizce öğrenmeye yönelik tutumlarının ise olumlu yönde değiştiği, dijital öykü anlatımının sınıf ortamını daha keyifli hale getirdiği ve İngilizceyi daha çok sevdikleri sonucuna ulaşmıştır.

2.4. İlgili Yurtiçi Araştırmalar

Ünlü (2012), yüksek lisans tezinde dijital öykü kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına, kontrol odaklarına ve eleştirel düşünme becerilerine olan etkisini incelemiştir. Yarı deneysel desende yürütülen araştırma, Rize’de bir devlet okulunda öğrenim gören 42 4.sınıf öğrencisi, deney ve kontrol grubunu oluşturmuştur. Deney grubunda ders, dijital öyküleme destekli işlenmiştir. Kontrol grubunda öğretim programına bağlı kalınarak ders işlenmiştir. Bulgulara göre dijital öyküleme destekli ders işlenen deney grubunda akademik başarı, eleştirel düşünme becerileri ve kontrol odağı puanları, kontrol grubuna göre daha anlamlı sonuçlar vererek, etkili bir fark oluşturmuştur.

Demirer (2013), doktora tezi çalışmasında, sosyal bilgiler derslerinde dijital öykü kullanımının, akademik başarıya, derse yönelik tutuma, motivasyona ve öğrenme stratejileri kullanımına etkisini incelemiştir. Araştırmada nicel ve nitel yöntemin birlikte olduğu karma yöntem kullanılmıştır. Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılan araştırma, Konya’da 6. sınıfta öğrenim gören 90 öğrenci ile Sosyal bilgiler dersi kapsamında uygulanmıştır. 2 adet deney grubu ve 1 adet kontrol grubu, rastgele oluşturulmuştur. Deney gruplarının birisinde çevrimiçi ortamda oluşturulan dijital öykülemeler uygulanırken, diğerinde paket programlarla oluşturulmuş dijital öykülemeler uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise öğrenim programına bağlı kalınarak ders işlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre dijital öyküleme ile ders işlenen deney

gruplarında, akademik başarıları, tutumları, motivasyonları ve öğrenme stratejileri puanlarının kontrol grubuna göre önemli ölçüde arttığı ortaya konmuştur.

Sever (2014), yüksek lisans tezinde dijital öyküleme yönteminin, öğrencilerin motivasyon düzeylerine etkisini araştırmıştır. Çalışmasında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu hazırlık sınıfındaki 63 öğrenci deney ve kontrol grubunu oluşturmuştur. Araştırmada karma yöntem uygulanmıştır. Deney grubuna dijital öyküleme eğitimi verilirken, kontrol grubuna bu eğitim verilmemiştir. Nicel ve nitel verilerin sonuçlarına göre, dijital öyküleme eğitimi alan deney grubunun, yabancı dil öğrenme motivasyonlarında kontrol grubuna oranla daha etkili bir artış olmuştur.

Göçen (2014), yüksek lisans tez çalışmasında, dijital öyküleme yönteminin, öğrencilerin akademik başarı ile öğrenme ve ders çalışma stratejilerine etkisini incelemiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylarından, sınıf öğretmenliği bölümü, 2. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Deney grubunda 41, kontrol grubunda 39 kişi bulunmaktadır. Deneysel işlemler dokuz hafta sürmüş ve bu süre boyunca deney grubunda dijital öyküleme destekli öğretim uygulanırken, kontrol grubunda power point destekli öğretim uygulanmıştır. Veriler, akademik başarı testi ile öğrenme ve ders çalışma stratejileri envanteri uygulanarak toplanmıştır. Bulgular göre deney ve kontrol gruplarının akademik başarılarında artış görülmüştür. Fakat deney grubundaki artış, kontrol grubuna oranla daha fazla olmuştur. Deney grubunun öğrenme ve ders çalışma stratejileri puanlarında ve derse olan tutumlarında da etkili bir artış olmuştur. Dijital öyküleme yönteminin akademik başarıya etkisinin olduğu gibi, derse olan tutumlarda da etkili olduğu düşünülmektedir.

Uçar (2016), doktora tezi çalışmasında, dijital öykülemenin üniversite düzeyinde İngilizce öğretimine, öğrencilerin motivasyonuna ve ilgilerine olan etkisini incelemiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Cumhuriyet Üniversitesi'nde İngilizce hazırlık sınıfındaki 43 öğrenci oluşturmuştur. Deney grubunda dijital öyküleme destekli yazma eğitimi verilmiştir. Karma yöntemin uygulandığı araştırmadan elde edilen bulgulara göre, dijital öyküleme yöntemiyle desteklenen deney grubunun motivasyon düzeylerinin etkili bir şekilde arttığı tespit edilmiştir.

Özüdoğru (2017), doktora tez çalışmasında dijital öyküleme yönteminin, öğrencilerin derse katılımı ile yazılı anlatım ve bilişim teknolojileri kullanım öz yeterliliklerine

etkisini incelemiştir. Araştırmada yöntem olarak karma yöntem kullanılmıştır. Paralel yakınsayan desende gerçekleşen araştırmanın çalışma grubunu, Türkçe Eğitimi bölümünde öğrenim gören 64 öğretmen adayı oluşturmuştur. Veriler, derse katılım ölçeği, yazılı anlatım öz yeterlik ölçeği, bilişim teknolojileri kullanım öz yeterlik ölçeği, yarı yapılandırılmış görüşme formu, araştırmacı alan notları ve öğrenci görüşlerinden toplanmıştır. Araştırma sonucuna göre dijital öyküleme yöntemi uygulanan deney grubunun katılımı, kontrol grubundan daha yüksektir. Deneysel işlemler sonunda öğretmen adaylarının bilişim teknolojileri kullanım öz yeterliliklerinin arttığı, ancak anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmüştür.

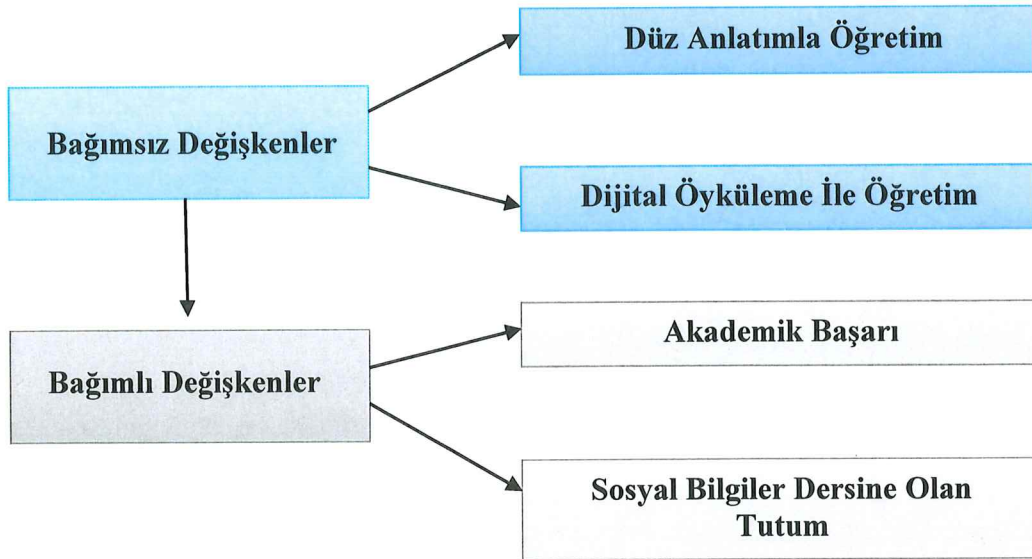
Kutlucan (2018), yüksek lisans tez çalışmasında, dijital öykü anlatımının, değer eğitimi üzerindeki etkisi incelemiştir. Araştırmada nitel yöntemlerden eylem araştırması kullanılmıştır. Çalışma grubunu Sivas'ta bir ortaokulun altıncı sınıfında okuyan yedi kız ve yedi erkek öğrenci oluşturmuştur. Öğrenciler ikişerli gruplar halinde dijital öyküler oluşturarak değerler eğitimi almışlardır. Nitel verilerin toplanmasında hem öğrencilerden hem de öğretmenlerden görüşler toplanmıştır. Nicel veriler ise, Dilmaç (2007)'in oluşturduğu İnsanı Değerler Ölçeği ile elde edilmiştir. Araştırmada hoşgörü, dürüstlük ve sorumluluk değerleri üzerinde durulmuştur. Öğrencilerden bu değerler hakkında dijital öykü oluşturmaları istenmiştir. Elde edilen verilere göre, dijital öykü temelli değerler eğitiminin, değerleri anlamada ve bu değerleri kendi hayatlarında da somut bir şekilde kullanmalarına fayda sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli (Deseni)

Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Nicel araştırma, araştırmacının problemi tanımlamasını ve çalışılacak kavramla ilgili test edilecek hipotezler üretmesini gerektirir (Golafshani, 2003). Bu desende iki ya da daha fazla grup üzerinde uygulama yapılır, belli değişkenler açısından etkilerinin farklılaşma boyutu incelenir ve ulaşılan veriler yardımıyla gruplar arası karşılaştırmalar yapılarak sonuca ulaşılr (Gürbüz ve Şahin, 2014). Araştırmacı bu işlemleri yaparken, deney grubuna özel bir müdahalede bulunurken, kontrol grubuna bulunmaz ve grupların aldıkları puanlar değerlendirilerek karşılaştırılır (Creswell, 2017). Araştırmacıların çoğu ise, farklılıkları daha kolay bir şekilde ortaya koyması ve genellemeleri daha basit bir şekilde yapmaya imkân vermesinden dolayı nicel araştırmayı tercih etmektedirler (Baltacı, 2018).

Şekil 3.1. Araştırmanın bağımlı ve bağımsız değişkenleri

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmacılar evreni belirlerken, genellenebilir olması açısından evreni geniş tutmak istemektedir fakat evrenin çok geniş olması zaman, emek ve para kaybına neden olacağı için evren içerisinden, evreni temsil edecek gruplardan örneklem grubu seçilmektedir (Özen ve Gül, 2007). Bu deneysel araştırma ise örnekleme yöntemlerinden seçkisiz örnekleme kullanılmış ve grupların seçilme olasılığının eşit olduğu bir yöntem tercih edilmiştir. 2017-2018 eğitim öğretim yılının bahar döneminde, Akdeniz Bölgesi'nde yer alan bir ilin ilçesinde rastgele seçilen Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ortaokulun sosyal bilgiler dersinde, iki farklı şube ile yürütülmüştür. Deney grubunu 31, kontrol grubunu 30 öğrenci oluşturmuştur.

Gruplar arasında, araştırmanın sonucu üzerinde etkisi olabilecek değişkenleri, deney öncesinde denkleştirmek amacıyla akademik başarı testi puan ortalamaları karşılaştırılmıştır. Akademik başarı testinden aldıkları puanlar, öntest puanlarından elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubuna ait akademik başarı testi puanları Tablo 3.1'de gösterilmiştir.

Tablo 3.1.

Deney ve kontrol gruplarının sosyal bilgiler dersi akademik başarı puan ortalamaları

Grup	N	X
Deney	31	51,29/100
Kontrol	30	48,33/100

Tablo 3.1'e göre deney ve kontrol gruplarının Sosyal Bilgiler akademik başarı puan ortalamalarına bakıldığında deney grubunun puan ortalaması ($X=51,29$), kontrol grubunun puan ortalamasından ($=48,33$) daha yüksektir. Ancak araştırmacı tarafından öğrenciler, denk düzeyde değerlendirilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubuna ait cinsiyet dağılımları Tablo 3.2'de gösterilmiştir.

Tablo 3.2.

Deney ve kontrol gruplarının cinsiyete göre dağılımları

Grup	Kız		Erkek		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Deney Grubu	15	48,4	16	51,6	31	100
Kontrol Grubu	16	53,4	14	46,6	30	100

Tablo 3.2'ye göre, deney grubunun %48,4 (N=15)'ünün kız öğrenci, %51,6 (N=16)'sının erkek öğrenci olduğu, kontrol grubunun ise %53,4 (N=16)'ünün kız öğrenci, %46,6 (N=14)'sının erkek öğrenci olduğu görülmektedir. Bu tabloya göre deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin cinsiyet dağılımlarında farklılık olduğu, fakat bu farklılığın araştırmanın sonucunu etkilemeyecek düzeyde olduğu görülmüştür.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu bölümde araştırmada kullanılan veri toplama araçlarına ve oluşturulma süreçlerine yer verilmiştir. Toplamda 4 hafta süren araştırma süreci boyunca nicel verilerin elde edilmesinde Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarı Testi ve Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bu veri toplama araçları hem deneysel işlemde önce hem de deneysel işlemde sonra kullanılmıştır.

3.3.1. Akademik Başarı Testi

Araştırmada nicel veri toplamak üzere, araştırmacı tarafından Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarı Testi geliştirilmiştir. Geliştirilen akademik başarı testi toplamda 207 öğrenciye uygulanarak veriler toplanmıştır. Başarı testi geliştirilmeden önce araştırmada kullanılmak üzere sosyal bilgiler dersi, 7. sınıf programından Üretim, Dağıtım ve Tüketim öğrenme alanındaki Ekonomi ve Sosyal Hayat ünitesi belirlenmiştir. Bu ünitenin kazanımlarından ise ilk üç tanesi belirlenmiştir. Bunlar:

“Üretimde ve yönetimde toprağın önemini tarihten örneklerle açıklar.”

“Kaynakların, ürünlerin ve ticaret yollarının devletlerin gelişmesindeki önemine tarihten ve günümüzden örnekler verir.”

“Tarihten ve günümüzden örnekler vererek üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.” kazanımlarıdır.

Konular ve kazanımlar belirlenirken T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın hazırlamış olduğu Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı esas alınmıştır. Soru havuzu oluşturulurken hem T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın hazırlamış olduğu ders kitabından yararlanılmış hem de T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün hazırlamış olduğu LGS’ ye örnek sorulara da yer verilmiştir. 40 soruluk soru havuzu oluşturulduktan sonra uzman görüşleri alınarak, 5 sorunun testten çıkarılmasına karar verilmiştir. Kalan 35 soruluk ve dörder seçenekli test, gerekli izinler alındıktan sonra, Akdeniz Bölgesi’nde yer alan bir ilin ilçesinde rastgele olarak belirlenen 3 okulda ve 40 dk olarak belirlenen test süresinde uygulanmıştır. Pilot uygulamalar neticesinde 207 öğrenciye ulaşılarak testin geçerlik ve güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Madde analiz hesaplamaları ve KR-20 testi için Test Analysis Program (TAP, version 16.11.13) kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda 35 soruluk akademik başarı testinin KR-20 güvenilirlik katsayısı .84 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Test maddelerinin analizi sonucunda ise, madde güçlüğü ve madde ayırt ediciliklerine göre 15 soru daha testten çıkartılmıştır. Test maddelerinin seçiminde ölçme kurallarındaki standart değerler kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılmak üzere oluşturulan 35 soruluk Sosyal Bilgiler Akademik Başarı Testinin analiz sonuçları Tablo 3.3’te verilmiştir.

Tablo 3.3

Oluşturulan 35 soruluk akademik başarı testinin madde analiz sonuçları

Madde No	Madde Güçlük İndeksi (Pj)	Madde Ayırt Edicilik İndeksi (Rjx)	Madde Normalligi
1	0,77	0,47	Normal
2	0,86	0,27	Normal
*3	0,43	0,30	Normal
*4	0,77	0,47	Normal
5	0,92	0,14	Normal

*6	0,53	0,46	Normal
*7	0,64	0,54	Normal
*8	0,72	0,51	Normal
9	0,77	0,19	Normal
*10	0,71	0,35	Normal
*11	0,69	0,48	Normal
*12	0,62	0,67	Normal
13	0,74	0,33	Normal
14	0,82	0,44	Normal
15	0,85	0,23	Normal
16	0,68	0,39	Normal
17	0,68	0,15	Normal
*18	0,63	0,63	Normal
*19	0,71	0,40	Normal
20	0,86	0,21	Normal
*21	0,29	0,29	Normal
*22	0,69	0,63	Normal
23	0,80	0,14	Normal
24	0,83	0,39	Normal
25	0,80	0,42	Normal
*26	0,54	0,46	Normal
28	0,75	0,62	Normal
*29	0,77	0,51	Normal
*30	0,74	0,46	Normal

*31	0,72	0,32	Normal
32	0,52	0,53	Normal
33	0,50	0,37	Normal
34	0,53	0,62	Normal
35	0,73	0,64	Normal

Tablo 3.3'te verilen madde analizleri sonucunda, her maddenin güçlük, ayırt edicilik ve normallik değerleri belirlenmiştir. İçlerinden 15 soru elenerek, 20 soruluk akademik başarı testi soruları seçilmiş ve uygulanmak üzere son şekli verilmiştir. Değerlere bakıldığında madde ayırt edicilik değerleri (R_{jx}) .19 ile .67 arasında değişmektedir. Başarı testinin madde güçlükleri ise (P_j) .29 ile .92 arasındadır.

Tablo 3.4

Oluşturulan 20 soruluk akademik başarı testinin madde analiz sonuçları

Madde No	Madde Güçlük İndeksi (P _j)	Madde Ayırt Edicilik İndeksi (R _{jx})	Madde Normalligi
1	0,68	0,30	Normal
2	0,54	0,43	Normal
3	0,52	0,35	Normal
4	0,74	0,41	Normal
5	0,80	0,39	Normal
6	0,48	0,31	Normal
7	0,77	0,42	Normal
8	0,54	0,52	Normal
9	0,53	0,61	Normal
10	0,77	0,51	Normal
11	0,43	0,33	Normal
12	0,68	0,66	Normal
13	0,51	0,60	Normal

14	0,69	0,43	Normal
15	0,51	0,59	Normal
16	0,75	0,63	Normal
17	0,80	0,46	Normal
18	0,74	0,54	Normal
19	0,69	0,59	Normal
20	0,52	0,47	Normal

Tablo 3.4'te verilen madde analizleri sonucunda, her maddenin güçlük, ayırt edicilik ve normallik değerleri belirlenmiştir. Değerlere bakıldığında madde ayırt edicilik değerleri (R_{jx}) .30 ile .66 arasında değişmektedir. Başarı testinin madde güçlükleri ise (P_j) .43 ile .80 arasındadır.

Tablo 3.5

20 soruluk akademik başarı testinin genel analizi

Testin Madde Sayısı	20
Standart Sapma	3,67
Mod (Tepe Değer)	13
Medyan (Ortanca)	14
KR-20	0,74
Ortalama Madde Güçlüğü İndeksi	0,68
Ortalama Ayırt Edicilik İndeksi	0,52
Çarpıklık	0,43
Kurtosis	-0,57

Tablo 3.5'e bakıldığında 20 soruluk akademik başarı testinin standart sapması 3,67, KR-20 değeri 0,74, ortalama madde güçlük indeksi 0,68, ortalama ayırt edicilik indeksi 0,52, çarpıklık değeri 0,43, kurtosis değeri -0,57 olarak analiz edilmiştir. Tepe değer (mod) 13 ve medyan (ortanca) ise 14 olarak hesaplanmıştır. Bu iki değer yakın olması ise testin normalliğini göstermektedir.

3.3.2. Sosyal Bilgiler Tutum Ölçeği

Araştırmada 7. sınıf öğrencilerinin, sosyal bilgiler dersine olan tutumlarını ölçmek amacıyla Gömleksiz ve Kan (2013) tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği 29 madde ve beş alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar sevme, ilgi, istek, fayda ve güven olarak belirlenmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri .61, Guttman Split Half katsayısı .71, eşit uzunluklu olmayan Spearman Brown değeri ise .71 olarak hesaplanmıştır. Ölçekteki toplam varyans ise %55,95 olarak açıklanmıştır.

3.4. Deney ve Kontrol Gruplarının Oluşturulması

Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Akdeniz Bölgesi'nde yer alan bir ilin ilçesindeki bir ortaokulda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin yer aldığı iki farklı şubedeki öğrencilerle yürütülmüştür. Şubeler rastgele olarak deney ve kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol grubunun denkliliğinin belirlenmesinde ise akademik başarı testinden aldıkları öntest puanlarından yararlanılmıştır.

Elde edilen öntest puanlarının normalliğinin tespit edilmeden önce, t testinin bir diğer şartı olan grupların homojenliği Levene Testi ile analiz edilmiştir. Levene Testi sonuçlarına göre p değeri ,012 olarak bulunmuştur. P değerinin 0,05'ten büyük olduğu durumlarda varyanslar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaz. Araştırmadaki deney ve kontrol gruplarının akademik başarı öntesti sonuçlarına göre, gruplar homojen dağılım göstermiştir. Deney ve kontrol gruplarından elde edilen akademik başarı öntest sonuçlarına göre denklilikleri Tablo 3.7'de verilen t-testi sonuçlarına göre belirlenmiştir.

Tablo 3.7

Deney ve kontrol gruplarından elde edilen akademik başarı öntest puanlarının bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Gruplar	N	Ortalama Puan	Standart Sapma	p
Deney Grubu	31	51,29	10,61	,462
Kontrol Grubu	30	48,33	16,45	

Tablo 3.7'ye göre, kontrol grubunun öntest sonuçlarında akademik başarı testi ortalaması 548,33 ve deney grubunun akademik başarı testi ortalaması 51,29 olarak bulunmuştur. Kontrol grubunun ortalaması, deney grubunun ortalamasından düşük olduğu görülmektedir. Fakat, bağımsız gruplar t-testi sonuçları incelendiğinde deney ve kontrol gruplarının akademik başarı öntestinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Bağımsız gruplar t-testinin sonucuna göre p değeri ,462'dir. P değerinin 0,05'ten büyük olduğu durumlarda istatistiksel olarak gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

3.5. Veri Toplama Süreci

Akdeniz Bölgesi'nde yer alan bir ilin ilçesindeki devlet ortaokulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin yer aldığı iki şubedeki öğrenciler, deney ve kontrol gruplarına ayrılarak çalışma grupları rastgele olarak belirlenmiştir. Veri toplama sürecinden önce öğrencilere bilgilendirme yapılmış, deneysel işlemler ve süreç hakkında konuşulmuştur. Deneysel işlem süresinde, deney ve kontrol gruplarında yapılacak olan uygulamalar, araştırmacı tarafından oluşturulmuştur ve araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Toplamda 4 hafta süren çalışmaların ilk haftasında öğrencilere akademik başarı ön-testi yapılmıştır. Ön-testin ardından verilerin analizine göre grupların denkliliği belirlenmiştir. Haftada 2 saat olmak üzere, her grup için toplamda 8 saat ders işlenmiştir. Deney grubundaki işlenen ders dijital öyküleme yöntemine dayalı olup, kontrol grubunda ise ders kitabı ve düz anlatımla ders işlenmiştir. İşlenen derslerin sonunda akademik başarı testi ve tutum ölçeği her iki gruba tekrar uygulanarak sontest verileri elde edilmiştir. Tablo 3.8'de veri toplama ve deneysel sürece ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 3.8

Araştırmada Veri Toplama ve Deneysel İşlem Süreci

Gruplar	Hafta	Uygulanan İşlemler
Deney Grubu	1	*Dijital öyküleme tanıtımı ve örnek dijital öykü gösterimi *Akademik başarı öntest uygulaması *Tutum ölçeği öntest

		uygulaması
Kontrol Grubu	1	*Süreç hakkında ve işlenecek ders hakkında bilgi verilmesi *Akademik başarı öntest uygulaması *Tutum ölçeği öntest uygulaması
Deney Grubu	2	*Dijital öyküleme yönetimine dayalı olarak "Toprağın Gücü" ve "Devletler Gelişiyor" konularının işlenmesi
Kontrol Grubu	2	*Ders kitabı ile "Toprağın Gücü" ve "Devletler Gelişiyor" konularının işlenmesi
Deney Grubu	3	*Dijital öyküleme yöntemine dayalı olarak "İnsan Gücünden Makineye" isimli konunun işlenmesi
Kontrol Grubu	3	*Ders kitabına dayalı olarak "İnsan Gücünden Makineye" isimli konunun işlenmesi
Deney Grubu	4	*Akademik başarı testi sontest uygulanması *Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği sontest uygulanması
Kontrol Grubu	4	*Akademik başarı testi sontest uygulanması *Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği sontest uygulanması

3.6. Verilerin Analizi

Deney ve kontrol gruplarına uygulanan akademik başarı testi ve Sosyal Bilgiler Tutum Ölçeğinin öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına ve

verilerin normallik değerlerine SPSS 20 paket programı kullanılarak bakılmıştır. Dağılımların normalliği için Kolmogorov-Smirnov testi ve bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testi, Ki-Kare Normal Dağılıma Uygunluk Testi'ne oranla daha kesin sonuçlar vermekle birlikte, en az 50 birimlik örneklere uygulanabilir olmasından dolayı (Genceli, 2007), araştırmada elde edilen verilerin analizinde kullanılmak için tercih edilmiştir. T-testi uygulanmadan önce ise Levene Testi ile grupların homojenliğine bakılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmada belirlenen alt problemlere ilişkin bulgular yer almaktadır. Araştırma nicel yöntemle yapılmış olup, birinci aşamasında öntest, ikinci aşamasında sontest yapılmıştır. Testlere ilişkin bulgulara ve analizlere yer verilmiştir.

4.1. Akademik Başarı Testi İle İlgili Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan, sosyal bilgiler akademik başarı testine göre deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına, Bağımsız Gruplar t-Testi ile bakılmadan önce t-Testi'nin uygulama şartlarını sağlayıp sağlamadığına bakılmıştır. Bunun için Levene Testi ile grupların homojenliği analiz edilmiş ve p değeri 0,12 bulunarak gruplar arasında homojen dağılım olduğu görülmüştür. P değerinin 0,05' ten büyük olduğu durumlarda gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kolmogorov-Smirnov testi sonucuna (,59) göre verilerin dağılımı normallik göstermektedir ($p > 0,05$). Grupların homojenliğinin ve normalliğinin tespit edilmesinden sonra yapılan t-Testi sonuçları Tablo 4.1' de verilmiştir.

Tablo 4.1.

Deney ve kontrol gruplarından elde edilen akademik başarı öntest puanlarının bağımsız gruplar t-testi sonuçları

Gruplar	N	Ortalama Puan	Standart Sapma	t	p
Deney Grubu	31	51,29	10,61	,502	,462
Kontrol Grubu	30	48,33	16,45		

Tablo 4.1'e göre, kontrol grubunun öntest puanlarının ortalaması 48,33 ve deney grubunun öntest puanlarının ortalaması 51,29 olarak bulunmuştur. Kontrol grubunun ortalaması, deney grubunun ortalamasından 2,96 puan düşük olduğu görülmektedir. Fakat, bağımsız gruplar t-Testi sonuçları incelendiğinde deney ve kontrol gruplarının öntest puanlarının ortalaması arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Bağımsız gruplar t-testinin sonucuna göre p değeri ,462 olarak analiz edilmiştir. P değerinin 0,05'ten büyük olduğu durumlarda istatistiksel olarak gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. T değerinin ,502 olması ise ($p>0,05$), anlamlı farklılığın olmadığını bir başka göstergesidir. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_0 sıfır hipotezi kabul edilir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan, sosyal bilgiler akademik başarı testine göre deney grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Kolmogorov-Smirnov Testi ile de normal dağılım olup olmadığına bakılmıştır. Kolmogorov-Smirnov Testi sonucuna göre p değeri ,200 olarak hesaplanmıştır. Normal dağılımın ölçütü olan $p>0,05$ değerini karşıladığı için, deney grubunun öntest ve sontest puanlarının normal dağıldığını söylemek mümkündür. Normallik testinden sonra İlişkili Örneklemeler İçin T-testi yapılmıştır. Tablo 4.2.' de deney grubunun öntest ve sontest puanlarına ilişkin İlişkili Örneklemeler İçin T-testi verilerine yer verilmiştir.

Tablo 4.2.

Deney grubunun öntest ve sontest puanlarına ilişkin ilişkili örneklemeler t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Deney Grubu Öntest	31	51,29	10,61	-2,310	,028
Deney Grubu Sontest	31	59,16	19,16		

Dijital öykü kullanımının, sosyal bilgiler dersindeki akademik başarıyı artırıp artırmadığının araştırıldığı deney grubunda, sosyal bilgiler akademik başarı testinin öntest ve sontest puan ortalamalarında 7,87 puanlık bir fark olduğu görülmektedir. Tablo 4.2' ye göre deney grubu öntest puan ortalaması 51,29 ve sontest puan ortalaması 59,16 olduğundan, aralarında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. T değerinin ise -2,310 olması

($p < 0,05$) ise anlamlı farklılığı kanıtlar niteliktedir. Bu sonuçlar, deney grubunda, dijital öykü kullanımının akademik başarılarına olumlu yönde etki ettiğini göstermektedir. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_2 sıfır hipotezi reddedilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan, sosyal bilgiler akademik başarı testine göre kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Kolmogorov Smirnov Testi ile de normal dağılım olup olmadığına bakılmıştır. Kolmogorov Smirnov Testi sonucuna göre p değeri ,200 olarak hesaplanmış ve $p > 0,05$ olduğundan kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarının normal dağıldığını söylemek mümkündür. Normallik testinden sonra İlişkili Örneklem İçin T-testi yapılmıştır. Tablo 4.3' te kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarına ilişkin İlişkili Örneklem İçin t-Testi verilerine yer verilmiştir.

Tablo 4.3.

Kontrol grubunun öntest ve sontest puanlarına ilişkin ilişkili örneklem t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Kontrol Grubu Öntest	30	48,33	10,61	,666	,511
Kontrol Grubu Sontest	30	50,66	14,36		

Ders kitabıyla ve düz anlatımla ders işlenen kontrol grubunda, sosyal bilgiler akademik başarı testinin öntest ($\bar{X}=48,33$) ve sontest ($\bar{X}=50,66$) sonuçlarına göre 2,33 puanlık bir artış söz konusu olsa da, t değerinin ,666 ve p değerinin ise ,511 ($p > 0,05$) olması nedeniyle kontrol grubunun öntest ve sontest sonuçları arasında anlamlı bir farklılık olduğu söylenememektedir. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_3 sıfır hipotezi kabul edilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan, sosyal bilgiler akademik başarı testine göre deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Kolmogorov Smirnov Testi ile grupların normal dağılım gösterip göstermediklerine bakılmıştır. Kolmogorov Smirnov Testi sonucuna göre p değeri ,072 olarak hesaplanmış ve $p > 0,05$ olduğundan deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarının normal dağıldığını söylemek mümkündür. Normallik testinden sonra Bağımsız Gruplar t-Testi yapılmıştır. Tablo 4.4'te deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarına ilişkin İlişkili Örneklem İçin t-Testi verilerine yer verilmiştir.

Tablo 4.4.

Deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarına ilişkin ilişkili örneklem t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Deney Grubu Sontest	31	59,16	19,16	-2,149	,036
Kontrol Grubu Sontest	30	50,66	14,36		

Tablo 4.4'e göre, deney grubunun akademik başarı sontest puanının 59,16 ve kontrol grubu akademik başarı sontest puanının 50,66 olduğu görülmektedir. Grupların arasında sontest verilerine göre 8,5 puanlık bir fark vardır. Bu farkın anlamlılığı, p değerinin ,036 olması ile kanıtlanabilir ($p < 0,05$). Bu durumda sosyal bilgiler derslerinde dijital öykü kullanılarak işlenen derslerde, öğrencilerin akademik başarılarına anlamlı bir düzeyde etkisinin olduğu söylenebilir. Verilerden elde edilen bulgulara göre H4 sıfır hipotezi reddedilir.

4.2. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği İle İlgili Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi olan, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Shapiro-Wilk Testi ile grupların normal dağılım gösterip göstermediğine, Levene Testi ile grupların homojenliğine bakılmıştır. Tablo 4.5'te test sonuçlarına ilişkin bilgiler verilmiştir.

Tablo 4.5.

Deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest shapiro-wilk ve levene testi sonuçları

Gruplar	N	Shapiro-Wilk	Levene
Deney Grubu Öntest	31	,171	,108
Kontrol Grubu Öntest	30	,532	

Shapiro-Wilk Testi sonucuna göre p değeri deney grubunda ,171 ve kontrol grubunda ,532 olarak hesaplanmış ve $p>0,05$ olduğundan deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının normal dağıldığını göstermektedir. Levene Testi sonucu ise ,108 ($p>0,05$) olduğundan varyansların homojen dağıldığı sonucuna ulaşılmaktadır. t-Testi için gerekli şartlar sağlandıktan sonra yapılan analizlerin sonucu Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6.

Deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Deney Grubu Öntest	31	3,2097	,60423	1,997	,053
Kontrol Grubu Öntest	30	3,5750	,80637		

Tablo 4.6’ya göre, deney grubu (3,2097) ve kontrol grubunun (3,5750) sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest puanlarının arasında 0,3653 puanlık bir fark vardır. Bu farkın, p değerinin ,050 olması ile anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılabilir ($p>0,05$). Anlamlılık katsayısının ise 1,997 olması ($t>0,05$) bunu kanıtlamaktadır. Tabloya göre, deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğinden aldıkları puanlara göre, tutumları arasında anlamlı farklılık yoktur. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_0 sıfır hipotezi kabul edilir.

Araştırmanın altıncı alt problemi olan, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Shapiro-Wilk Testi ile verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmış ve sonuç ,853 bulunarak ($p>0,05$) verilerin normal dağıldığı belirlenmiştir. Ardından yapılan t-Testi sonuçları ise Tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7.

Deney grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest ve sontest t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Deney Grubu Öntest	31	3,2097	,60423	-3,111	,004
Deney Grubu Sontest	31	3,8420	,56659		

Tablo 4.7'ye göre, deney grubu öntest (3,2097) ve deney grubu sontest (3,8420) sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği puanlarının arasında 0,6323 puanlık bir fark vardır. Bu farkın, p değerinin ,004 olması anlamlı farklılığın olduğunu göstermektedir($p<0,05$). Anlamlılık katsayısının ise -3,111 olması ($t<0,05$) bunu kanıtlamaktadır. Tabloya göre, deney grubu öntest ve deney grubu sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmış, deney grubunda dijital öykülemeyle ders anlatımından sonra sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğinden aldıkları puanın olumlu yönde değiştiğini göstermektedir. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_6 sıfır hipotezi reddedilir.

Araştırmanın yedinci alt problemi olan, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre kontrol grubu öntest ve kontrol grubu sontest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Shapiro-Wilk Testi ile verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmış, test sonucu ,824 ($p>0,05$) bulunarak, testin normal dağılım gösterdiğine ulaşılmıştır. Kontrol grubu öntest ve sontest verileri ile yapılan t-Testi sonuçları 4.8'de verilmiştir.

Tablo 4.8.

Kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest ve sontest t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Kontrol Grubu Öntest	30	3,5750	,60423	,432	,669
Kontrol Grubu Sontest	30	3,5149	,55090		

Tablo 4.8'e göre, kontrol grubu öntest (3,5750) ve kontrol grubu sontest (3,5149) sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği puanlarının arasında 0,0601 puanlık bir fark vardır. Bu farkın, p değerinin ,669 olması anlamlı farklılığın olmadığını göstermektedir($p>0,05$). Anlamlılık katsayısının ise ,432 olması ($t>0,05$) bunu kanıtlamaktadır. Tabloya göre, kontrol grubu öntest ve kontrol grubu sontest puanlarının arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılamadığını, kontrol grubunda sadece ders kitabı ve düz anlatımla ders anlatımından sonra sosyal bilgiler dersine olan tutumlarında değişiklik olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_7 sıfır hipotezi kabul edilir.

Araştırmanın sekizinci alt problemi olan, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmadan önce, Shapiro-Wilk Testi ile grupların normal dağılım gösterip

göstermediğine, Levene Testi ile grupların homojenliğine bakılmıştır. Tablo 4.9’da test sonuçlarına ilişkin bilgiler verilmiştir.

Tablo 4.9.

Deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği sontest shapiro-wilk ve levane testi sonuçları

Gruplar	N	Shapiro-Wilk	Levene
Deney Grubu Sontest	31	,200	,946
Kontrol Grubu Sontest	30	,515	

Shapiro-Wilk Testi sonucuna göre p değeri deney grubunda ,200 ve kontrol grubunda ,515 olarak hesaplanmış ve $p > 0,05$ olduğundan deney grubu ve kontrol grubunun sontest puanlarının normal dağıldığını göstermektedir. Levene Testi sonucu ise ,946 ($p > 0,05$) olduğundan varyansların homojen dağıldığı sonucuna ulaşılmaktadır. t-Testi için gerekli şartlar sağlandıktan sonra yapılan analizlerin sonucu Tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10.

Deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği sontest t-testi sonuçları

Gruplar	N	$\bar{X}$	Standart Sapma	t	p
Deney Grubu Sontest	31	3,8420	,56659	2,285	0,026
Kontrol Grubu Sontest	30	3,5149	,55090		

Tablo 4.10’a göre, deney grubu (3,8420) ve kontrol grubunun (3,5149) sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği sontest puanlarının arasında 0,3271 puanlık bir fark vardır. Bu farkın, p değerinin ,026 olması ile anlamlı olduğu sonucuna ulaşılabilir ($p < 0,05$). Anlamlılık katsayısının ise 2,285 olması ($t > 0,05$) bunu kanıtlamaktadır. Tabloya göre, deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersine tutum ölçeği puanları arasında sontest sonucuna göre anlamlı farklılık bulunmaktadır. Dijital öyküleme kullanılarak işlenen sosyal bilgiler derslerinde, işlenmeyen derslere oranla tutumlarında olumlu yönde değişme olduğu söylenebilir. Verilerden elde edilen bulgulara göre H_8 sıfır hipotezi reddedilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu bölümde, Araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular yorumlanmış ve konuyla ilgili alan yazındaki çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının arasındaki farklılığın tespit edilmesi için homojenlik ve normallik testleri yapılmıştır. Levene homojenlik testi sonucu ,12 bulunmuş ve p değeri $>0,05$ olduğundan, verilerin homojen dağıldığını söylemek mümkündür. Kolmogorov-Smirnov testi değeri ise ,59 olduğundan ($p>0,05$) verilerin normallik şartı, t-Testi için sağlanmıştır. T-testi sonuçlarına göre ise t değeri ,502 ($p>0,05$), p değeri ,462 ($p>0,05$) olduğundan, deney grubu ve kontrol grubunun öntest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. İlgili alan yazında araştırması bulunan Göçen (2014) ise, deney ve kontrol gruplarının akademik başarı öntestinden aldıkları puanların, grupların denkliliği açısından önemine dikkat çekmiş ve iki denk grupla araştırmasını yapmıştır.

Deney grubunun akademik başarı öntest ve sontest puanlarının arasındaki anlamlılığa bakmadan önce Kolmogorov-Smirnov testi ile verilerin normallikine bakılmıştır. Test sonucuna göre p değeri ,200 bulunarak verilerin normal dağıldığı görülmüştür ($p>0,50$). Ardından yapılan t-Testi sonuçlarına göre deney grubunun öntest puan ortalaması 51,29 ve sontest puan ortalaması 59,16 olarak hesaplanmış, aralarında 7,87 puanlık bir fark olduğu görülmüştür. T değerinin -2,310 olması farklılığın göstermektedir. Farklılığın anlamlılığını ise p değerinin ,028 ($p<0,05$) olması kanıtlamaktadır. Sonuçlara bakıldığında dijital öyküleme yöntemi ile ders işlenmesi, deney grubunun öğrenmesini kolaylaştırmış ve akademik başarılarını artırmıştır. Nitekim, Hung ve diğerleri (2012),

yaptığı araştırmaların sonucunda dijital öykü anlatımının, öğrenme yöntemi olarak kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarını etkili bir şekilde artırabileceği sonucuna ulaşmışlardır. Benzer bir şekilde, Balaman (2017)'in de dijital öyküleme yöntemi uyguladığı deney grubunun sontest akademik başarı puanlarında artış görülmüştür. Ayrıca öğretmenler üzerinde yapılan araştırmalarda da, öğretmenlerin ders anlatımında dijital öykü kullanımının öğrenmeyi kolaylaştıracağı ve akademik başarıyı artıracığı şeklinde görüşlerine ulaşılmıştır (Cebesoy ve diğerleri, 2017). Göçen (2014)'in araştırmasında da deney grubuna dijital öyküleme uyguladıktan sonra akademik başarılarında manidar bir artış görülmüştür.

Kontrol grubunun akademik başarı testi öntest ve sontest sonuçları karşılaştırılmadan önce Kolmogorov-Smirnov testi yapılmış, p değeri ,200 ($p>0,05$) olarak hesaplanmış ve verilerin normal dağıldığı sonucuna varılmıştır. Öntest ve sontest arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığına İlişkili Örneklemeler İçin T-testi ile bakılmıştır. t-Testinin sonucunda kontrol grubu öntest puan ortalaması 48,33 ve sontest puan ortalaması 50,66 olarak hesaplanmıştır. Öntest ve sontest arasında 2,33 puanlık bir fark oluşmuştur. Fakat t değerinin ,666 ve p değerinin ,511 ($p>0,05$) olması ise bu farkın anlamlı olmadığına göstermektedir. Kontrol grubunda ders kitabı temel alınarak ve düz anlatımla ders işlenmesi, öğrencilerin akademik başarılarında bir değişiklik olmadığına göstermektedir.

Deney grubu ve kontrol grubunun akademik başarı sontest puanlarının arasında anlamlı farklılık olup olmadığı incelenmiş, öncelikle Kolmogorov-Smirnov Testi ile normallik analizi yapılmıştır. P değerinin ,072 bulunmasıyla ($p>0,05$) dağılımın normal olduğu sonucuna varılmıştır. Normallik testinden sonra Bağımsız Gruplar t-Testi analizlere yapılmış ve deney grubunun sontest puanının 59,66 , kontrol grubunun sontest puanının ise 50,66 olduğu tespit edilmiştir. Sontestler arasında 8,5 puanlık bir fark oluşmuştur. Bu fark p değerinin ,036 ($p<0,05$) olması ile anlamlılık kazanmaktadır. Bulgular, sosyal bilgiler dersinde dijital öykü kullanılmasının akademik başarı üzerinde olumlu etkisini ortaya koymaktadır. Baki (2015)'nin yaptığı çalışmanın bulgularına bakıldığında da deney grubunun sontest puanlarının kontrol grubundan daha yüksek olduğu görülmüştür. Göçen (2014) ise, çalışmasında, dijital öykü kullanılan deney grubunda akademik başarının etkili biçimde arttığı ve deney grubunun, kontrol grubundan daha yüksek ortalamaya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler derslerinde öykü kullanımının konu alan Sidekli, Tangülü ve Yangın (2013)'in çalışmalarının bulgularında da öykü anlatımı ile ders işlenen deney grubunun akademik başarısının, kontrol

grubundan daha yüksek çıktığı görülmüştür.

Araştırmanın beşinci alt problemi doğrultusunda deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest puanlarının arasındaki farka bakılmıştır. Verilerin normalliği için Shapiro-Wilk testi uygulanmış, deney grubunun p değeri ,171 ve kontrol grubunun p değeri ,532 olarak hesaplanmıştır ($p>0,05$). Sonuca göre T-testi için normallik şartı sağlanmıştır. Levene homojenlik testinde ,108 değerine göre de varyansların homojen dağıldığına karar verilmiştir. Gruplar arasındaki tutum öntest sonuçlarının farklılığına bakmak için t-Testi uygulanmıştır. T değeri 1,997 ve p değeri 0,053 ($p>0,05$) hesaplanmış, deney grubu ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest puanlarının arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Deneysel işlemler öncesi iki grubun da tutum testi puanlarının denk olduğu söylenebilir.

Altıncı alt problem doğrultusunda sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney grubunun öntest ve sontest puanlarının arasında farklılık olup olmadığı analiz edilmiştir. Dağılımın normalliği için Shapiro-Wilk Testi yapılmış ve ,853 olarak bulunan değer sonucunda dağılımın normal olduğuna karar verilmiştir. İlişkili Örneklemeler t-Testi'ne göre ise deney grubunun öntest puan ortalaması $\bar{X}=3,2097$ ve sontest puanı $\bar{X}=3,840$ olarak hesaplanmıştır. Aralarında 0,6323 puanlık bir fark olduğu görülmektedir. Tablo 4.2.3'e göre de bu fark p değerinin 004, ($p<0,05$) olması ile anlamlılık kazanmaktadır. Dijital öyküleme ile ders işlenen deney grubunda, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği puanlarında bir artış olduğu görülmüştür. Varılan bu sonuçlara göre, dijital öykülemeyle ders işlemenin, dersi öğrencilere sevdirebileceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Araştırmanın uygulamaları esnasında da öğrencilerin, dersi daha ilgili takip ettikleri ve dijital öykülere merak duydukları da gözlemlenmiştir. Bu sonuca benzer sonuçlar da diğer araştırmacılar tarafından ortaya konmuştur. Demir ve Kılıçkırın (2018) yaptıkları araştırmada, öğrencilerin dijital öykülemeyle ders işledikten sonra derse aktif katılım gösterdiklerini ve derslerde teknoloji kullanılmasının o dersi daha çok sevmelerine olanak sağladığı sonucuna ulaşmışlardır. Gömleksiz ve Pullu (2017), araştırmalarının sonucunda, dijital öykülemelerin öğrencilerin derse olan tutumlarını olumlu yönde değiştirdiği sonucuna varmışlardır. Göçen (2014)'in araştırma sonuçlarında ise, dijital öykülemenin dersleri daha eğlenceli hale getirdiği ve tutum puanlarının olumlu yönde etkileneceği sonucuna ulaşmıştır.

Kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği öntest ve sontest puanlarının arasındaki ilişkin, Araştırmanın yedinci alt problemini oluşturmaktadır. Bu alt problem

doğrultusunda öncelikle Shapiro-Wilk Testi ile normallik testi yapılmıştır. Test sonucu ,824 ($p>0,05$) olduğundan normal dağılım olduğuna karar verilmiştir. İlişkili Örneklemeler t-Testi sonucunda ise kontrol grubu, öntestten 3,5750 ve sontestten 3,5149 puan almıştır. T değeri ,432 ve p değeri ,669 ($p>0,05$) olduğundan anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Düz anlatım yöntemiyle ders işlenen kontrol grubunda, sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği puanlarında değişme olmamıştır. Gömleksiz ve Pullu (2017) da araştırmalarının sonucunda kontrol grubunun derse yönelik tutum puanlarında anlamlı bir artış olmadığına ortaya koymuştur. Tay ve Akyürek Tay (2006) ise, sosyal bilgiler dersine olan tutumu araştırdıkları çalışmalarında akademik başarısı düşük olan öğrencilerin, tutumlarının da düşük olduğuna tespit etmişlerdir. Düz anlatımla ders işlenen kontrol grubunda, tutumun değişmemesini bu yönden anlamlandırmak mümkündür.

Sosyal bilgiler dersi tutum ölçeğine göre deney ve kontrol grubunun sontest puanları arasında anlamlı bir ilişkin olup olmadığı incelenmiştir. t-Testi öncesi yapılan Shapiro-Wilk testi sonucuna göre deney grubunun p değeri ,200 ve kontrol grubunun p değeri ,515 olarak hesaplanmıştır. $P>0,05$ olduğundan verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Tablo 4.2.5'te yer alan Levene Testi sonucuna göre de dağılım homojendir. Yapılan T-testinde ise deney ve kontrol grubunun ortalamalarının arasında 0,3271 puanlık bir fark olduğu görülmüştür. T değeri 2,285'tir. P değeri ise 0,026 ($p>0,05$) olarak hesaplanmıştır. Bulgular göstermektedir ki sontestler arasında anlamlı bir farklılık oluşmuştur. Deney grubunun sontest ortalamasının, kontrol grubunun sontest ortalamasından yüksek olması, dijital öyküyle ders işlemenin tutuma olumlu yönde etkisinin olabileceğini göstermektedir. Demirer (2013), araştırmasında, deney grubunun tutum puanlarında daha çok değişiklik olduğu sonucuna varmıştır. Araştırmaya göre deney grubu ve kontrol grubunun derse yönelik tutumlarının sontest puanlarında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Hung ve diğerleri (2012) ise yaptıkları Araştırmanın sonucunda dijital öyküleme kullanmanın, öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde artırdığını ve dersten zevk aldıklarını ortaya koymuştur. Yoon (2013), çalışmasının bulgularına göre, dijital öykülemenin, öğrencilerde tutum değişikliğine sebep olduğunu ifade etmiştir.

Bu araştırma, dijital öyküleme yönteminin sosyal bilgiler dersinde uygulanmasının, öğrencilerin akademik başarısına ve tutumlarına yönelik etkisini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, geleneksel yöntemlerle ders işlenen kontrol grubunda akademik başarı az da olsa artmıştır. Dijital öykülemeyle ders işlenen deney grubunda akademik başarı anlamlı olacak düzeyde artmıştır. İki grubun deney

sonundaki akademik başarı sınav puanlarına bakıldığında, deney grubunda görülen artış daha fazla olmuştur. Kontrol grubunun sosyal bilgiler dersine olan tutumları değişiklik göstermemiştir. Dijital öykülemeyle ders işlenen deney grubunda ise, sosyal bilgiler dersine olan tutum olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin sosyal bilgiler dersine teknolojik gelişmelere uygun şekilde işlemek istedikleri ifade edilebilir. Özellikle tarih konularında hikayeler, öğrenciler için daha ilgi çekici olmaktadır. Sosyal bilgiler dersinin içeriğini oluşturan soyut konuları somutlaştırarak daha anlaşılır kılmak için, dijital öyküleme yöntemi derslerde uygulanabilir.

5.2. Sonuç

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda, sosyal bilgiler dersinde dijital öykü kullanımının akademik başarıya ve tutuma etkisi hakkında belirli sonuçları ulaşılmıştır.

- Dijital öyküleme yönteminden yararlanılarak ders işlenen deney grubundaki öğrencilerin akademik başarı testinden aldıkları puanlar artmıştır.
- Düz anlatımla ders işlenen kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarı testinden aldıkları puanlarda anlamlı artış görülmemiştir.
- Deneysel işlem sonucunda, deney grubundaki öğrencilerin sosyal bilgiler tutum ölçeğinden aldıkları puanlarda artış olmuştur.
- Deney grubu öğrencilerinin akademik başarı testi puanları, kontrol grubunun akademik başarı testi puanlarından daha fazla artmıştır.
- Deneysel işlemler sonucunda, deney grubundaki öğrencilerin sosyal bilgiler tutum ölçeğinden aldıkları puanlar, kontrol grubundaki öğrencilerin aldıkları puanlardan daha fazla artış göstermiştir.

5.3. Öneriler

1. Araştırmada sosyal bilgiler dersi konuları işlenmiştir. Başka derslerde ve konularda dijital öyküleme yöntemi uygulanıp, farklı durumlara olan etkisi araştırılabilir.

2. Dijital öyküleme yönteminin uygulamadan önce, uygulama yapılacak olan kurumdaki teknolojik imkânlar kontrol edilmelidir. Yetersiz teknolojik donanım varsa, araştırmacı tarafından donanım sağlamak gerekebilir.
3. Dijital öyküleme oluşturmak, program ve bilgisayar kullanabilme yeterliliği gerektirdiğinden, uygulama yapacak olan araştırmacılar önceden denemeler yapabilir.
4. Dijital öykü kullanımının yaygınlaştırılması için öğretmenlere hizmetiçi eğitim programları uygulanabilir.
5. Bu araştırmada, dijital öyküler araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Başka araştırmacılar dijital öyküleri öğrencilere oluşturabilir, beraber oluşturabilir ya da onlara da dijital öyküleme oluşturabilmeleri için gerekli bilgiyi verebilir.
6. Araştırmada kullanılan dijital öykü programından farklı programlar tercih edilebilir.

KAYNAKÇA

- Akengin, G. (1999). *Resimli hikâyelerin çocuk eğitimindeki rolü ve Manas Destanı'nın resimlerle hikâyeleştirilmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Çanakkale.
- Akpınar, B., ve Aydın, K. (2010). Eğitimde değişim ve öğretmenlerin değişim algıları. *Eğitim ve Bilim*, 32(144), 71-80. Erişim adresi <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/824>
- Alcantud, D. M., (2013). Fighting the myths and misconceptions on evil stepmothers: long life learning by means of digital storytelling. *E-Teals: An E-Journal Of Teacher Education And Applied Language Studies*, (4), 1-103. Retrieved from pentaho.letras.up.pt/index.php/et/article/viewFile/4042/3787
- Bacak, S. (2008). *İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde öykü tabanlı öğrenme yaklaşımının öğrenenlerin akademik başarı ve yaratıcılıklarına etkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Manisa.
- Baki, Y. (2015). *Dijital öykülerin altıncı sınıf öğrencilerinin yazma sürecine etkisi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim, Bilimleri Enstitüsü: Erzurum
- Balaman, F. dijital öykülemenin öğrencilerin proje tabanlı sanal öğrenme yeterliklerine etkileri. *Current Research in Education*, 3(2), 81-94. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/crd/issue/30723/271319>
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274. Erişim adresi http://www.researchgate.net/profile/Ali_Baltaci/publication/326203023_Nitel_Arastirmalarda_Ornekleme_Yontemleri_ve_Ornek_Hacmi_Sorunsali_Uzerine_Kavramsal_Bir_Inceleme/links/5b3e09f24585150d23fee2e2/Nitel-Arastirmalarda-Oernekleme-Yoentemleri-ve-Oerne-Hacmi-Sorunsali-Uezerine-Kavramsal-Bir-Inceleme.pdf
- Barrett, H. (2006). Researching and evaluating digital storytelling as a deep learning tool. In C. Crawford, et al. (Eds.), *Proceedings of Societyfor Information Technology*

- and Teacher Education International Conference 2006* (pp. 647–654). Chesapeake, VA: AACE. Retrieved from <https://electronicportfolios.com/portfolios/SITEStorytelling2006.pdf>
- Beldağ, A., ve Aktaş, E. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde edebî eser kullanımı: nitel bir çalışma. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 953-981. doi: 10.17556/jef.72887
- Bertiz, H. (2005). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının yaratıcı dramaya yönelik tutumları ve öyküleme çalışmalarına ilişkin görüşleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Bolu.
- Bjørger, A.M. (2010). Boundary crossing and learning identities – digital storytelling in primary schools. *Seminar.Net: International Journal of Media, Technology & Lifelong Learning*, 6(2), “161-176. Retrieved from <https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/144656/Bjorger%202010.PDF?sequence=1>
- Bull, G. & Kajder, S. (2004). Digital storytelling in the language arts classroom. *Learning & Leading With Technology*, 32(4), 46-49. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ697294.pdf>
- Casner-Lotto, J., & Barrington, L. (2006). *Are they really ready to work? employers' perspectives on the basic knowledge and applied skills of new entrantstothe 21st century us workforce*. Partnership for 21st Century Skills. 1 Massachusetts Avenue NW Suite 700, Washington, DC 20001. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519465.pdf>
- Chun, M. H., Hwang, G. J., & Huang, I. (2012). A project-based digital storytelling approach for improving students' learning motivation, problem-solving competence and learning achievement. *Journal of Educational Technology & Society*, 15(4), 368. Doi: 10.1.1.298.7280
- Coşkun, M. (2013). *Matematik kavramları öğretiminde öyküleştirme yönteminin tutuma ve başarıya etkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi: Kırşehir.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Çatlak, İ. H., ve Yiğit, E. Ö. (2017). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına empati becerisi

ve farklılıklara saygılı olma değerinin kazandırılmasında storyline yönteminin etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 1794-1819. Erişim adresi <http://efdergi.ibu.edu.tr/index.php/efdergi/article/download/2634/3557>

Çıkla, S. (2009). Şiir ve hikâye çevresinde oluşan iki tür: manzum hikâye ve öykü-şiir. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 25(25), 51-85. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/156948>

Demir, S., ve Kılıçkiran, H. (2018). Dijital öyküleme uygulamasının özel yetenekli öğrencilerin yazma becerilerine etkisi. *Journal of Interdisciplinary Educational Research*, 2(4), 12-18. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/615042>

Demirer, V. (2013). *İlköğretimde e-öyküleme kullanımı ve etkileri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Konya.

Doğanay, A. (2008). *Çağdaş sosyal bilgiler anlayışı ışığında yeni sosyal bilgiler programının değerlendirilmesi*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(2), 77-96. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/50439>

Doğan, B., & Robin, B. (2008). *Implementation of digital storytelling in the classroom by teachers trained in a digital storytelling workshop* In Society for Information Technology & Teacher Education International Conference'da sunulmuştur, United States.

Duruhan, K. (2004, Temmuz). *Türkiye'de okulda geleneksel anlayış ve yöntemlerle insan yetiştirme olumsuz etkileri XIII*. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulmuştur, Malatya.

Ece, S. (2004). Mesnevilerde öyküleme özellikleri ve üslûp. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 11(24), 11-21. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/32851>

Ercan, S. (2015). *Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin beş yaş çocuklarında farklılıklara saygı kazanımına etkisinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.

- Genceli, M. (2007). Kolmogorov-Smirnov, Lilliefors and Shaphiro-Wilk tests for normality. *Sigma Journal of Engineering and Natural Sciences*, 25(4), 306-328.
- Gere, J., Kozolvich, B. & Kelin I. D. (2002). *Byword of mouth: A storytelling guide for the classroom*. Honolulu, HI: Pacific Resources for Education and Learning. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED467521.pdf>
- Golafshani, N. (2003). Understanding reliability and validity in qualitative research. *The qualitative report*, 8(4), 597-606. Retrieved from <http://nsuworks.nova.edu/tqr/vol8/iss4/6>
- Göçen, G. (2014). *Dijital öyküleme yönteminin öğrencilerin akademik başarı ile öğrenme ve ders çalışma stratejilerine etkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Muğla.
- Gülcü, A., Solak, M., Aydın, S., ve Koçak, Ö. (2013). İlköğretimde görev yapan branş öğretmenlerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 8(6). Erişim adresi http://www.researchgate.net/profile/Omer_Kocak/publication/315734767_ILKOGRETIMDE_GOREV_YAPAN_BRANS_OGRETMENLERININ_EGITIMDE_TEKNOLOJI_KULLANIMINA_ILISKIN_GORUSLERI/links/58e00737a6fdcc41bf922ace/ILKOeGRETIMDE-GOeREV-YAPAN-BRANS-OeGRETMENLERININ-EGITIMDE-TEKNOLOJI-KULLANIMINA-ILISKIN-GOeRUeSLERI.pdf
- Gürbüz, S., ve Şahin, F. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Hartley, J. (2010). *The uses of digital literacy*. Transaction Publishers. Erişim adresi https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=ppcuDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT8&ots=L6ViSbloXc&sig=iUyIdFvxvqgpa1a1_h0blBAMi5o&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Hung, C.M., Hwang, G.J., & Huang, I. (2012). A project-based digital storytelling approach for improving students' learning motivation, problem-solving competence and learning achievement. *Educational Technology & Society*, 15(4), 368-379. Retrieved from http://www.ifets.info/journals/15_4/31.pdf
- Jamissen, G., & Skou, G. (2010). Poetic reflection through digital storytelling – a

- methodology to foster professional health worker identity in students. *Seminar.Net*, 6(2). Retrieved from <https://journals.hioa.no/index.php/>
- Kahraman, Ö. (2013). *Dijital teknolojiler bağlamında dijital öyküleme yaklaşımının güzel sanatlar eğitimine entegrasyonu*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Balıkesir.
- Karakoyun, F. (2014). *Çevrimiçi ortamda oluşturulan dijital öyküleme etkinliklerine ilişkin öğretmen adayları ve ilköğretim öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- Kocaman-Karoğlu, A. (2015). Öğretim sürecinde hikâye anlatmanın teknolojiyle değişen doğası: dijital hikâye anlatımı. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(2), 89-106.
- Konokman, Y. G. (2015). *Araştırma temelli öğrenme yaklaşımına dayalı dijital öykü oluşturmanın öğretmen adaylarının direnç davranışlarına ve öğrenme yaklaşımlarına etkisi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Mersin.
- Kutlucan, E. (2018). *Dijital öykü anlatımı ile verilen değerler eğitimine yönelik bir eylem araştırması*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Amasya.
- Lambert, J. (2010). *Digital storytelling cookbook and traveling companion*. Berkeley, CA: Digital Diner Press.
- Lasica, J. D. (2006). Digital storytelling: a tutorial in 10 easy steps. Retrieved from <http://www.socialbrite.org/2010/07/15/digital-storytelling-a-tutorial-in-10-easysteps>.
- Okumuşlar, M. (2006). Din eğitiminde etkin bir yöntem olarak hikâye. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 21(21). Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/184359>
- Özen, Y., ve Gül, A. (2007). Sosyal ve eğitim bilimleri araştırmalarında evren-örneklem sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (15), 394-422. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/31569>
- Öztoprak, F. B. (2006). *Öykü öğretiminde öykü haritası kullanımının okuduğunu anlama*

üzerine etkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Çanakkale.

Özüdoğru, G. (2017). *Dijital öykülemenin Türkçe öğretmen adaylarının derse katılımı ile yazılı anlatım ve bilişim teknolojileri kullanım öz yeterliklerine etkisinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.

Robin, B. (2006). The educational uses of digital storytelling. In C. Crawford et al. (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference 2006* (pp. 709-716). Chesapeake, VA: AACE.

Robin, B. (2008). Digital Storytelling: A powerful technology tool for the 21st century classroom. *Theory into Practice*, 47(3), 220-228. doi: 10.1080/00405840802153916.

Sarıtaş, M. T., ve Üner, N. (2013). Eğitimdeki yenilikçi teknolojiler: bulut teknolojisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 192-201. Erişim adresi <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/23b.saritas.pdf>

Semenderoğlu, A., ve Gülersoy, A. E. (2005). Eski ve yeni 4-5. sınıf sosyal bilgiler öğretim programlarının değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (18), 141-152. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/deubefd/issue/25432/268331>

Sertsöz, A. (2017). *6 yaş çocuklarına öyküleştirme yöntemi ile verilen matematik eğitiminin çocukların matematik başarılarına olan etkisinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Kütahya.

Sever, T. (2014). *An investigation into the impact of digitalstorytelling on the motivation level of students master of academic thesis*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Çanakkale.

Sidekli, S.,Tangülü, Z., ve Yangın, S. (2013). Sosyal bilgiler öğretimi: öğretmenim bana hikâye anlatır mısın? *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4), 311-323. Erişim Adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/202250>

Skinner, E., & Hagood, M. C. (2008). Developing literate identities with English language

learners through digital storytelling. *The Reading Matrix: An International Online Journal*, 8(2). Retrieved from http://www.readingmatrix.com/articles/skinner_hagood/article.pdf

- Şekerci, H. (2018). *Sosyal bilgiler öğretiminde storyline yaklaşımının etkililiğinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y., ve Yıldırım, Y. (2008). Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında güncel eğilimler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 439-458. Erişim adresi http://https://www.researchgate.net/profile/Harun_Cigdem3/publication/274960172_Iki_Binli_Yillarda_Turkiye'deki_Egitim_Teknolojisi_Arastirmalarinda_Gozlenen_Egilibler/links/552d673a0cf2e089a3ad75c4/Iki-Binli-Yillarda-Tuerkiyedeki-Egitim-Teknolojisi-Arastirmalarinda-Goezlenen-Egilibler.pdf
- Tay, B., ve Tay, B. A. (2006). Sosyal bilgiler dersine yönelik tutumun başarıya etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 73-84. Erişim adresi <http://http://dergipark.gov.tr/download/article-file/256378>
- Tekin, A., ve Polat, E. (2014). Technology policies in education: turkey and several other countries. *Journal of Theory & Practice in Education (JTPE)*, 10(5), 1254-1266. Erişim adresi http://acikerisim.lib.comu.edu.tr:8080/xmlui/handle/COMU/1063
- Topkaya, Y. (2014). *Vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersinde eğitici çizgi roman kullanımının bilişsel ve duyuşsal öğrenmelere etkisi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Erzurum.
- Tunç, A. Ö. (2016). *Dijital teknolojiler bağlamında dijital öyküleme yaklaşımının güzel sanatlar eğitimine entegrasyonu*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Samsun.
- Tunç, Ö. A., ve Karadağ, E. Postmodernden oluşturmacılığa dijital öyküleme. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 310-135. Erişim adresi http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/34.karadag.pdf
- Turgut, G., ve Kışla, T. (2015). Bilgisayar destekli hikâye anlatımı yöntemi: alanyazın araştırması. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 6(2), 97-121. Erişim adresi http://dergipark.ulakbim.gov.tr/tojq/article/view/5000116978

- Türkoğlu, İ., ve Uzunkoca, F. (2017). İlköğretim 7. sınıflarda ekosistem konusunun öğretiminde geleneksel ve bilgisayar destekli öğretim yöntemlerinin öğrenci başarısına etkisinin karşılaştırılması. *Turkish Journal of Educational Studies*, 4(2), 78-102. Erişim adresi <http://journals.firat.edu.tr/index.php/turk-jes/article/view/419>
- Uçar, B. S. (2016). *İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazma becerilerine olan etkisi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Uslupehlivan, E., Erden, M. K., ve Cebesoy, Ü. B. (2017) Öğretmen adaylarının dijital öykü oluşturma deneyimleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 1-22. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/397412>
- Ünlü, B. (2018). *Dijital öykülerle desteklenmiş sosyal bilgiler dersinin öğrencilerin başarısı, kontrol odağı ve eleştirel düşünme becerileri üzerindeki etkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Rize.
- Ünlü, İ. (2016). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ders materyali olarak edebi ürün kullanımına yönelik görüşleri. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 7(22), 120-136. Erişim adresi http://www.ijoess.com/Makaleler/1243139827_7.%20120136ihsan%20%C3%BCnl%C3%BC.pdf
- Verdugo, R. D., & Belmonte, A. I. (2007). Using digital stories to improve listening comprehension with Spanish young learners of English. *Language Learning & Technology*, 11(1), 87-101. Retrieve from https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/bitstream/10125/44090/11_01_ramirez.pdf
- Yang, Y.-T. C. & Wu, W.-C. I. (2012). Digital storytelling for enhancing student academic achievement, critical thinking, and learning motivation. a year-long experimental study. *Computers & Education*, 59(2), 339-352. Retrieved from http://ehumblewiki.pbworks.com/w/file/attach/58428931/Yang_Ya-Ting_C.pdf
- Yavuz, S., ve Coşkun, E. A. (2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(34), 276-286. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article->

file/87554

- Yılayaz, Ö., ve Kaya, Z. (2013). Öğretmen eğitimine teknoloji entegrasyonu modelleri ve teknolojik pedagojik alan bilgisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, (04), 57-83. Erişim adresi http://acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/12345/5107/8_4.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Yiğit, E. Ö., ve Erdoğan, T. (2008). Sosyal bilgiler dersinde uygulanan öyküleştirme yönteminin ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin yaratıcı düşünme düzeylerine etkisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 399-416. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/50491>
- Yoon, T. (2013). Are you digitized? Ways to provide motivation for ELLs using digital storytelling. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*, 2(1), 1-10. doi: 10.5861/ijrset.2012.204
- Yüksel, P. (2011). *Using DigitalStorytelling in Early Childhood Education: A Phenomenological Study of Teachers' Experiences*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Yüksel, P., Robin, B. & McNeil, S. (2011). Educational uses of digital storytelling around the world, *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference*, 07 Mar, Chesapeake, VA: AACE, Vol 2011, No 1: 1264-1271.
- Yüksel, A. P., Yıldırım, S., & Robin, B. R. (2016). A phenomenological study: teachers experiences of using digital storytelling in early childhood education. *Educational Studies*, 42(5), 427-445. doi: [10.1080/03055698.2016.1195717](https://doi.org/10.1080/03055698.2016.1195717)
- Yürük, E. S. (2015). *Dijital öykülemeye dayalı değerler eğitiminin öğrencilerin değer kazanımı ve tutumlarına etkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Elazığ.
- Yüzer, T. V., ve Kılınç, H. (2015). Açık öğrenme sistemlerinde dijital öykülemeden faydalanmak. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 343-350. Erişim adresi http://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/37999401/23._kilinc.pdf?AWSAccessKeyId=AKIAIWOWYYGZ2Y53UL3A&Expires=1550477641&Signature=

0JYAmCINU3VFmrwoOz76XAURy2s%3D&responsecontentdisposition=inlin
e%3B%20filename%3DACIK_OGRENME_SISTEMLERINDE_DIJITAL_OY
KUL.pdf

Xu, Y., Park, H., & Baek, Y. (2011). A new approach toward digital storytelling: An activity focused on writing self-efficacy in a virtual learning environment. *Journal of Educational Technology & Society*, 14(4), 181-191. Retrieved from www.jstor.org/stable/pdf/jeductechsoci.14.4.181.pdf?seq=1#page_scan_tab_contents

T.C.
MERSİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 34776202-605.01-E.22529372
Konu : Büşra AKGÜNLÜ'nün
Araştırma İzni

28/12/2017

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin 19.12.2017 tarih ve 21164 sayılı yazısı.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra AKGÜNLÜ'nün "*Dijital Öykü Kullanımının Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi*" konulu başarı testi uygulama izin talebi ile ilgili 27.12.2017 tarihli komisyon görüşü ve çalışma programı ilişikte sunulmuştur.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra AKGÜNLÜ'nün söz konusu çalışmayı ilimiz Tarsus ilçesinde bulunan Ayşe Mirici Ortaokulu, Turgut İğören Ortaokulu, Sadık Eliyeşil Ortaokulu ve Hasan Ali Yücel ortaokulu 7. Sınıf öğrencilerine 2017-2018 eğitim öğretim yılında gönüllülük esasına dayalı olarak ve eğitim öğretimi aksatmadan (*imzalı ve mühürlü anket soruları kullanılarak*) uygulaması, uygulama sonucunda hazırlanacak raporun basılı ve dijital ortamda İl Millî Eğitim Müdürlüğümüze vermek şartı ile uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Adem KOCA
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek :
1- Dilekçe ve Ekleri (10 sayfa)
2- Komisyon Görüşü (2 sayfa)

OLUR
28/12/2017

Süleyman DENİZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

EK 2

Deneysel İşlemler İçin Alınan Uygulama İzni

T.C.
MERSİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 34776202-605.01-E.22640074

29.12.2017

Konu : Büşra AKGÜNLÜ'nün
Araştırma İzni

DAĞITIM YERLERİNİ:

İlgi : a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin 19.12.2017 tarih ve 21164 sayılı yazısı.

b) Valilik Makamının 28.12.2017 tarih ve 34776202-605.01-E.22529061 sayılı Oluru

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra AKGÜNLÜ'nün "Dijital Öğretiminin Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi" konulu başarı testi uygulama izni talebi incelenmiştir.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra AKGÜNLÜ'nün İlimiz Tarsus ilçesinde bulunan Ayşe Mirici Ortaokulu, 7. Sınıf öğrencilerine 2017-2018 eğitim öğretim yılında gönüllülük esasına dayalı olarak ve eğitim öğretime aksatmadan (imzalı ve mühürlü anket soruları kullanılarak) uygulaması, uygulama sonucunda hazırlanacak raporun basılı ve dijital ortamda İl Millî Eğitim Müdürlüğümüze vermek şartı uygun görüldüğüne ilişkin Valilik Makamının ilgi (b) Oluru yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Emre DURU
Vali a.
Müdür Yardımcısı

Eki : 1-Valilik Oluru (1 sayfa)
2-Anket Soruları (9 sayfa)

Dağıtım
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
Tarsus Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

MERSİN VALİLİĞİ
MILLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
MERSİN İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İletişim Adresi: Mersin - İMŞEKİ, S.A.
Valilik Binası, No: 100 - 4407060
04130131094 (40) 04130131094

Broşürleri için ziyaret edilebilecek adresimizdir: <https://www.milliegitim.gov.tr> adresinden 3792-01ec-39dd-82d1-232a kodlu ile kayıt edilebilir.

T.C.
MERSİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 34776202-605.01-E.226-10074
Konu : Büşra AKGÜNLÜ'nün
Araştırma İzni

29.12.2017

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin 19.12.2017 tarih ve 21164- sayılı yazısı
b) Valilik Makamının 28.12.2017 tarih ve 34776202-605.01-E.22529061 sayılı Oluru

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra AKGÜNLÜ'nün "*Dijital Ortam Kullanımının Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi*" konulu başarı testi uygulama izin talebi incelenmiştir.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra AKGÜNLÜ'nün İlimiz Tarsus ilçesinde bulunan Ayşe Mirici Ortaokulu, 7. Sınıf öğrencilerine 2017-2018 eğitim öğretim yılında gönüllülük esasına dayalı olarak ve eğitim öğretimi aksatmadan (*inzah ve nöbetlülük anket soruları kullanılarak*) uygulaması, uygulama sonucunda hazırlanacak raporun basılı ve dijital ortamda İl Millî Eğitim Müdürlüğümüze vermek şartı ile uygun görüldüğüne ilişkin Valilik Makamının ilgi (b) Oluru yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Emre DURU
Vali a.
Müdür Yardımcısı

Ek : 1-Valilik Oluru (1 sayfa)
2-Anket Soruları (9 sayfa)

Dağıtım:
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
Tarsus Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

EK 3

Akademik Başarı Testi

SORULAR

1. İlk Çağ'da Anadolu ve Mezopotamya'da yaşayan uygarlıklar toprağı ekip dikerek değerlendirmiş ve bu sayede üretimi artırıp, ihtiyaç fazlası üretim yapmışlardır.

Bunun sonucunda aşağıdakilerden hangisinin gelişmesi beklenmez?

- A) Ticaretin gelişmesi
- B) Fetihlerin artması
- C) Şehir devletlerinin kurulması
- D) Toplu yaşamın yaygınlaşması

2. Aşağıdakilerden hangisi toprağı verilen önemin bir kanıtı olamaz?

- A) Çatalhöyük'te yapılan kazı ortaya çıkarılan bir evin duvarında boğı başı figürünün olması.
- B) Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin kaldırılması.
- C) Devletin sınırlarını genişletmek için yeni topraklar fethetmesi.
- D) Arkeolojik kazı sonucunda toprak mühürlerin bulunması.

3. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sisteminde toprağıın mülkiyeti devlete, kullanma hakkı köylüye, devlete verilmesi gereken vergi sipahiye aitti. Toprağıın tasarruf hakkına sahip olan köylü bazı yükümlülükleri yerine getirmek zorundaydı.

Osmanlı Devleti bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Halka mesleki eğitim vermeyi
- B) Kapıkulu askerlerinin giderlerini karşılamayı
- C) Üretimde sürekliliğı sağlamayı
- D) Ticaret faaliyetlerini geliştirmeyi

4. -Üreticileri bilinçlendirmek

- Çiftçiye kredi sağlamak
- Tohum yardımı sağlamak
- Çiftçiyi eğitmek

Yukarıda verilen maddeler, tarıma destek sağlayan kurum ve kuruluşların yaptığı bazı yardımlardandır. Aşağıdakilerden hangisi bu kurum veya kuruluşlardan birisi değildir?

- A) T.C. Ziraat Bankası
- B) Sosyal Güvenlik Kurumu
- C) Devlet Su İşleri
- D) Türkiye Tarım Kredi Kooperatifi

5. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemi ile aşağıdakilerden hangisi sağlanmış olamaz?

- A) Orduya asker yetiştirilmesi
- B) Üretim devamlılığının sağlanması
- C) Toprağın parçalanmasının önlenmesi
- D) Vakıflara gelir elde edilmesi

6. “En çorağının bir karışı için savaşırlara gireriz Mete Han'dan bu yana. Toprak anamız, ülke ana vatanımızdır. Ata yurdumuz, yavru vatanımız vardır bizim, hiç kimselere kısmet olmayan.” diyen yazar Raşit Gürel, toprağın hangi özelliğine vurgu yapmıştır?

- A) Tarımdaki önemine
- B) Yönetimdeki önemine
- C) Hayvancılıktaki önemine
- D) Üretimdeki önemine

7. –İlk Çağ'da yaşadılar.

- Yetiştirdikleri at ve katırlarla ün yaptılar.
- Tapates adlı kilimleri satarak gelir elde ettiler.

Yukarıda özellikleri verilen uygarlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Urartular
- B) Frigyalılar
- C) Lidyalılar
- D) Hititler

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin tımar sistemini uygulamasındaki amaçlarından biri değildir?

- A) Devletin yönetim anlayışını değiştirmek
- B) Üretimde sürekliliği sağlamak
- C) Hazineye yük olmadan asker yetiştirmek
- D) Toprağın işlenmesini sağlamak

9. Ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrilir. Aşağıda denizlerimizin kullanımıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya yüklerinin önemli bir kısmı denizlerimizden taşınmaktadır.
- B) En ucuz taşımacılık deniz yoluyla olduğu için ülkemizin denizleri ticari gelirimize katkı sağlamaktadır.
- C) Akdeniz'den Cebelitarık Boğazı aracılığıyla Hint Okyanusu'na geçilebilmektedir.
- D) Akdeniz'den Süveyş Kanalı aracılığıyla Kızıldeniz'e geçilebilmektedir.

10. Aşağıdakilerden hangisi tarih boyunca kullanılan önemli ticaret yollarından birisi değildir?

- A) Kral Yolu
- B) Efes Yolu
- C) İpek Yolu
- D) Baharat Yolu

11. Aşağıdakilerden hangisi coğrafi keşiflerin ekonomik sonuçlarında birisi değildir?

- A) İpek ve Baharat Yollarının önemini kaybetmesi
- B) Amerika'dan Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş getirilmesi
- C) Rahiplere olan güvenin azalması
- D) Akdeniz limanlarının ticari önemini kaybetmesi

12. Aşağıdakilerden hangisi bir devletin kalkınmasında en az etkiye sahiptir?

- A) Denizlere kıyısının bulunması
- B) Kültürünün çok köklü olması
- C) Zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olması
- D) Limanlarının olması

13. İlk Çağ'da hüküm sürmüş olan uygarlıklardan Lidyalıların ticarete çok gelişmiş oldukları bilinmektedir. Aşağıdakilerden hangisinin ticarete gelişmelerine katkısı olmamıştır?

- A) Tarihte parayı ilk kez kullanmaları.
- B) Lidyalıların Frig Devleti'ni egemenliği altına alması.
- C) Maden ve altını kullanabilmeleri
- D) Kral Yolu üzerinde bulunmaları.

14. Aşağıdakilerden hangisi coğrafi keşiflerin gerçekleşmesinde etkili olan sebeplerinden birisidir?

- A) Hıristiyanlığı yayma düşüncesi
- B) Kâğıt ve matbaanın kullanımının yaygınlaşması
- C) Pusula ve gemicilikte yeni gelişmelerin meydana gelmesi
- D) Rönesans hareketinin başlaması

15. I. Lidyalıların kral yolunu açmasıyla çevre ülkelere göre daha gelişmiş olması

II. İpek yolu ve baharat yolu güzergâhında bulunan ülkelerin ticaret sayesinde önemli gelir sağlaması

III. Coğrafi Keşifler sayesinde yeni yolların bulunmasıyla Osmanlı Devleti'nin ekonomik güç kaybına uğraması

Verilen durumlar göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticaret yolları devletlerin gelişmesinde etkilidir.
- B) Kral yolu en önemli ticaret yoludur.
- C) Eğitim devletlerin zenginleşmesinde önemlidir.
- D) Yeni keşifler devletlerin en önemli sorunudur.

16. - Fatih Sultan Mehmet döneminde İpek Yolu ele geçirilmiştir.

- Yavuz Sultan Selim döneminde Baharat Yolu ele geçirilmiştir.

Tarihteki bu önemli ticaret yollarının ele geçirilmesi Osmanlı Devleti'ne aşağıdaki katkılardan hangisini sağlamıştır?

- A) Osmanlı ordusunun güçlenmesi
- B) Osmanlı denizciliğinin gelişmesini
- C) Ekonomik yönden güçlenmesi
- D) Eğitim alanında önemli gelişmelerin yaşanması

17. Avrupa'da Sanayi İnkılabı' nın gerçekleştiği dönemde Osmanlı Devleti'nin ham madde ve Pazar yeri haline gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Tımar sisteminin bozulmasının
- B) İşsizliğin artmasının
- C) Köyden kente göçün
- D) Kapitülasyonların

18. Sanayi İnkılabı' ndan sonra iş alanlarında değişimler olmuştur. Yeni iş alanları ve meslekler ortaya çıkarken kimi iş alanları ve meslekler de ya tarihe karışmış ya da geleneksel olarak çok az kişi tarafından devam ettirilmiştir.

Yukarıda verilen bilgi göz önüne alındığında aşağıdaki mesleklerden hangisi Sanayi İnkılabı'ndaki teknolojik gelişmeler sonucunda olumsuz etkilenmiştir?

- A) Grafiker
- B) Makine mühendisliği
- C) Endüstriyel mekanik teknisyeni
- D) Hattat

19. Sanayi devrimi öncesinde insan ve hayvan gücüne dayalı üretim şekli varken, sanayi devriminden sonra makineli üretime geçilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıktığı savunulamaz?

- A) İşsizlik sorunu ortaya çıkmıştır.
- B) Hammadde gereksinimi azalmıştır.
- C) Üretim faaliyetleri artmıştır.
- D) İnsan gücüne olan gereksinim azalmıştır.

20. Sanayi İnkılabı' ndan sonra hızla fabrikaların kuruması öncelikle aşağıdakilerden hangisini olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) Eğitimli halk sınıfını

- B) Ticaretle uğraşanları
- C) Büyük fabrika sahiplerini
- D) İnsan gücüyle çalışan atölyeleri

EK 4

Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Sosyal Bilgiler benim için önemli bir derstir.					
2. Sosyal Bilgiler dersinin bir an önce bitmesini isterim.*					
3. Gelecekte Sosyal Bilgiler öğretmeni olmak isterim.					
4. Sosyal Bilgiler dersine çalışmaktan nefret ederim.*					
5.Sosyal Bilgiler dersindeki konulara merak duyarım.					
6. Sosyal Bilgiler dersindeki konular, ilgimi çeker.					
7. Sosyal Bilgiler dersine çalışmak yorucudur.*					
8. Sosyal Bilgiler dersi yerine, başka dersleri tercih ederim.*					
9.Kendimi iyi ifade edebildiğim derslerden biri, Sosyal Bilgilerdir.*					
10. Ne yaparsam yapayım, Sosyal Bilgiler dersinde başarılı olamam.*					
11. Sosyal Bilgiler dersine çalışırken sıkılmam.					
12. Sosyal Bilgiler dersini ilgiyle takip ederim.					
13.Sosyal Bilgiler dersinde kendimi gergin hissederim.*					
14. Sosyal Bilgiler dersinin başlamasını heyecanla beklerim.					
15. Sosyal Bilgiler dersinde zorlanırım.*					
16. Boş zamanlarımda, Sosyal Bilgiler dersine ilişkin bir şeyler okumaktan hoşlanırım.					

17. Sosyal Bilgiler dersini daha uzun süre işlemek isterim.					
18. Keşke Sosyal Bilgiler dersi hiç olmasaydı.*					
19. Sosyal Bilgiler, kendimi yetersiz hissettiğim derslerden biridir.*					
20. Sosyal Bilgiler dersinin işlenmesini hiç istemem.*					
21. Sosyal Bilgiler dersini gerekli bulurum.					
22. Sosyal Bilgiler dersindeki konular ilgimi çeker.					
23. Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiklerim, bana hiç fayda sağlamaz.*					
24. Sosyal Bilgiler dersinde görev almaktan memnun olurum.					
25.Sosyal Bilgiler dersinin başlamasını hiç istemem.*					
26.Sosyal Bilgiler dersinde, kendimi güvende hissedirim.					
27. Sosyal Bilgiler gereksiz bir derstir.*					
28. Sosyal Bilgiler dersinin bitmesini istemem.					
29. Sosyal Bilgiler dersini sevmem.*					

EK 5

Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği Kullanma İzni

Tutum Ölçeği İzni

Büşra Akgünlü

7 Ara 2017 Per 20:45 ☆

Hocam merhaba. Ben Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nden yüksek lisans öğrencisi Büşra Akgünlü. Danışmanım Doc. Dr. Zafer Tangulu hocamla yürüttüğüm te...

nuri gomleksiz <nurigomleksiz@yahoo.com>

7 Ara 2017 Per 21:16 ☆ ↩ ⋮

Alıcı: ben ▾

Büşra merhaba

Ölçeği araştırmada kullanabilirsin. Ama hangi ölçeği kullanmak istediğini belirtmemişsin. Sevgili Zafer'e selamlarımı ilet

Çalışmalarında başarılar diliyorum

Selamlarımla

Prof. Dr. Mehmet Nuri Gomleksiz

[Android'de Yahoo Postadan gönderildi](#)

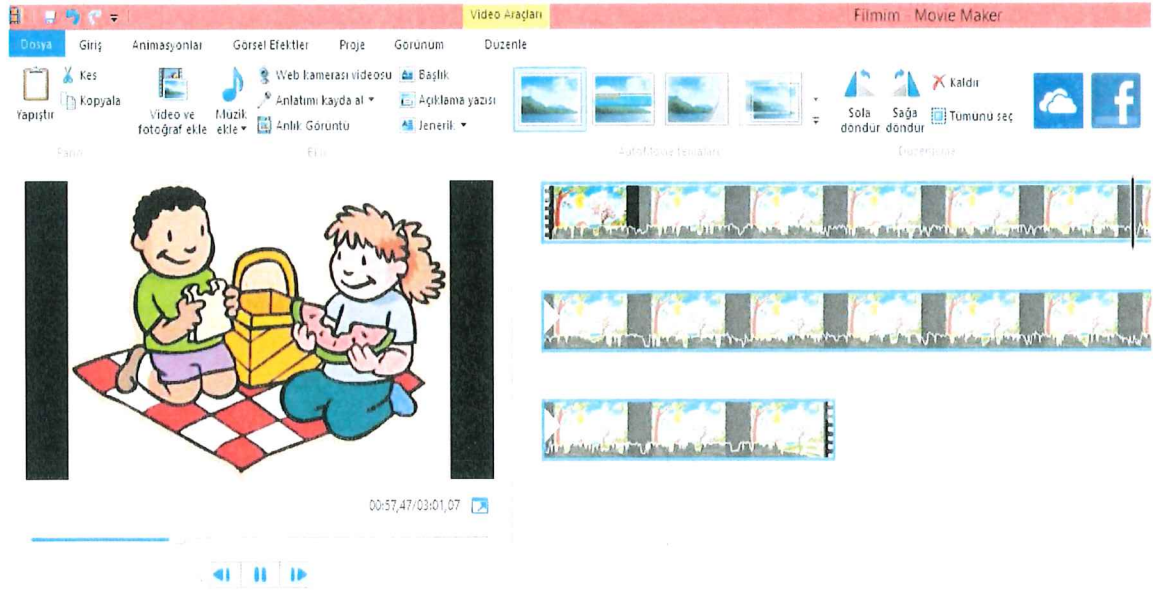
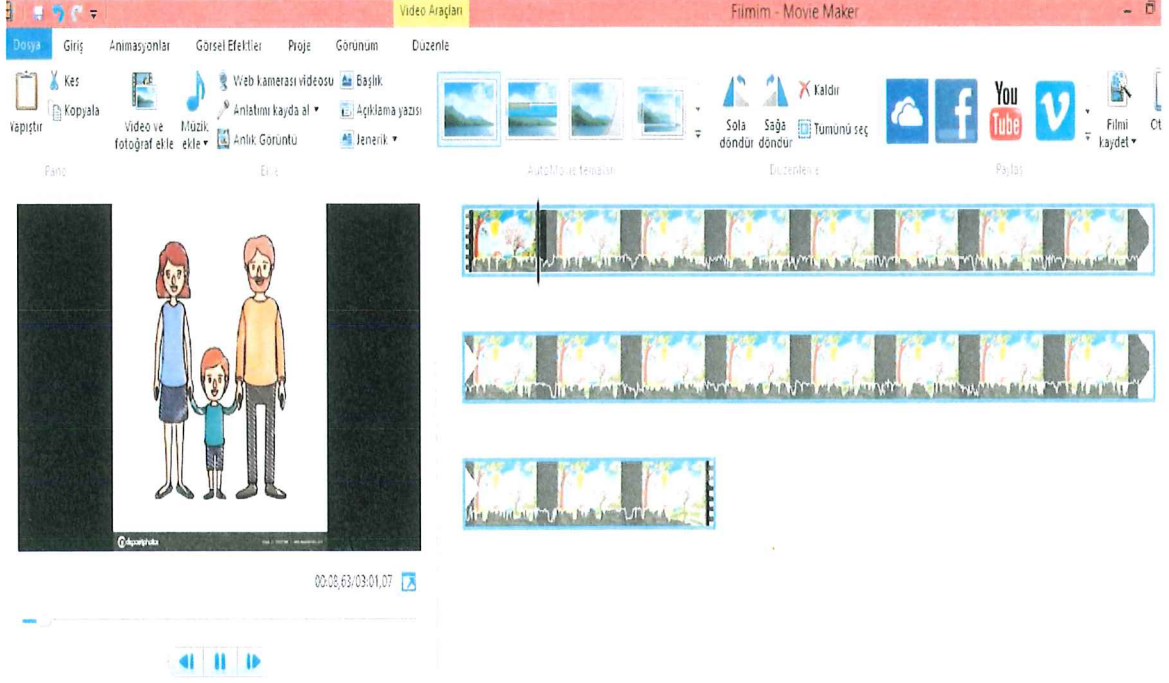
20:45'te 7 Ara 2017 Per tarihinde, Büşra Akgünlü

<busra.mugla@gmail.com> şunu yazdı:

...

EK 6

Hazırlanan Dijital Öykülerin Movie Maker Görüntüleri

Video Araçları Filmim - Movie Maker

Dosya Giriş Animasyonlar Görsel Efektler Proje Görünüm Düzenle

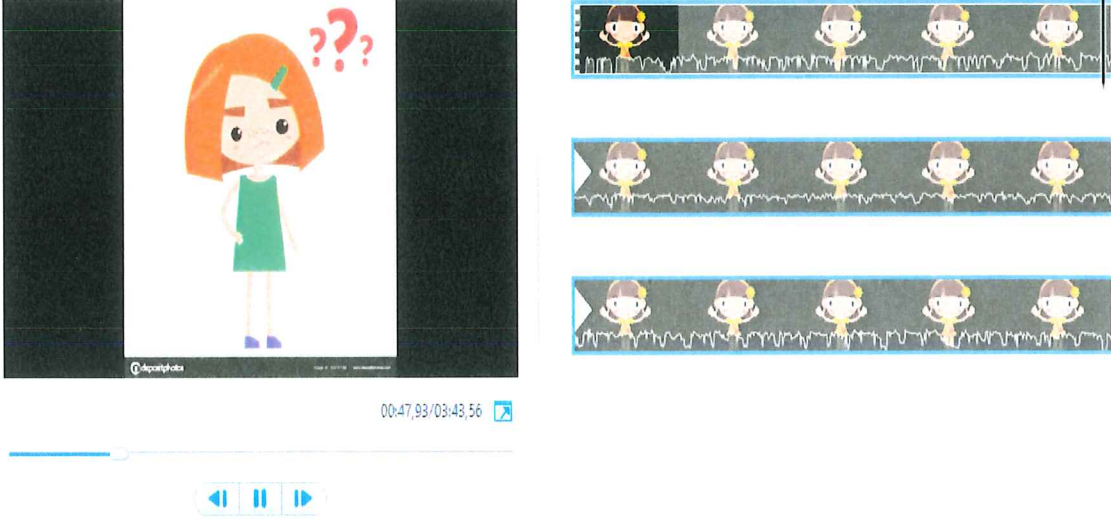
Yapıştır Kes Kopyala Video ve fotoğraf ekle Müzik ekle Web kamerası videosu Anlatımı kayda al Anlık Görüntü Başlık Açıklama yazısı Jenerik

Pano Ekle

AutoMovie temaları

Sola döndür Sağa döndür Kaldır Tümünü seç

Düzenleme

00:47,93/03:43,56

Video Araçları Filmim - Movie Maker

Dosya Giriş Animasyonlar Görsel Efektler Proje Görünüm Düzenle

Yapıştır Kes Kopyala Video ve fotoğraf ekle Müzik ekle Web kamerası videosu Anlatımı kayda al Anlık Görüntü Değişik Açıklama yazısı Jenerik

Pano Ekle

AutoMovie temaları

Sola döndür Sağa döndür Kaldır Tümünü seç

Düzenleme

02:13,07/03:43,56

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Soyad, Ad: Karataş, Büşra

Doğum Yeri ve Tarihi: Tarsus/Mersin, 01.08.1993

Eposta:busra.mugla@gmail.com

Telefon: 0544 266 20 11

EĞİTİM BİLGİLERİ

Derece	Kurum	Yıl
Lise	Adile Onbaşı Kız Meslek Lisesi	2011
Lisans	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2016

İŞ TECRÜBESİ

Görev	Kurum	Yıl
-------	-------	-----

YAYINLAR